

Skýrsla um starfsemi
OFANFLÓÐANEFNDAR
2009 - 2017

INNGANGUR

Lög um um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum, nr. 49/1997, mörkuðu tímamót hér á landi, þegar þau tóku gildi í maí 1997. Á grundvelli þeirra var ráðist í heildarskipulagningu á vörnum gegn ofanflóðum í landinu. Ofanflóðanefnd tók til starfa, en hlutverk hennar er m.a. að fjalla um og taka afstöðu til tillagna sveitarstjórna að varnarskipulögum fyrir hættusvæði sem þegar hafa verið byggð samkvæmt aðalskipulagi viðkomandi sveitarfélags og ráðstafa fé úr ofanflóðasjóði til þeirra. Ákveðið var að ríkissjóður myndi veita sveitarfélögum sem byggju við snjóflóðahættu á íbúðasvæðum fjárhagslegan stuðning til að tryggja öryggi byggðarinnar gagnvart ofanflóðum. Öruglum tekjustofni var komið á vegna verkefnisins og Ofanflóðanefnd var falið að hafa yfirumsjón með framkvæmd þess. Hér var um umfangsmikið samfélagslegt verkefni að ræða sem myndi koma til framkvæmda á löngum tíma. Tekin var sú ákvörðun að endurmeta hættu allra þeirra svæða þar sem ofanflóð hefðu fallið í byggð eða nærri henni eða þar sem hættu væri talin á slíku. Skyldi það gert áður en framkvæmdir hæfust við varanlegar varnir á einstökum svæðum. Veðurstofu Íslands var falið það hlutverk að koma á skipulagðri vöktun á snjóflóðahættusvæðum við byggð til að bregðast við hættuástandi og hafa ekki orðið mannskæð slys af völdum snjóflóða í byggð frá því að lögin tóku gildi.

Þessi skýrsla Ofanflóðanefndar er sú fjórða í röðinni um starfsemi nefndarinnar frá því að hún hóf störf í ársbyrjun 1996. Henni er ætlað að gefa yfirlit yfir störf Ofanflóðanefndar og verkefni ofanflóðasjóðs fyrir árin 2009 til og með 2017. Í skýrslunni eru birtir reikningar Ofanflóðasjóðs fyrir sama tímabil sem endurskoðaðir hafa verið af Ríkisendurskoðun. Fyrsta skýrslan fjallaði um starfsemi Ofanflóðanefndar árin 1996 til 2000, önnur skýrslan um starfsemina árið 2001 og sú þriðja um starfsemina árin 2002 til 2008.

Í kjölfar þess að Ofanflóðanefnd var komið á fót var Veðurstofu Íslands falið að vinna úttekt á líklegu umfangi varna gegn ofanflóðum í þeim sveitarfélögum sem talið var að byggju við snjóflóðahættu. Afrakstur þeirrar vinnu var skýrslan “Þörf fyrir snjóflóðavarnarvirki á Íslandi – Yfirlit og mat á kostnaði” sem gefin var út í október 1996. Þar er leitast við að meta umfang varnarskipulaga á einstökum svæðum og líklegan kostnað við framkvæmdina. Á grundvelli þessarar skýrslu samþykkti ríkisstjórn Íslands langtímaáætlun um framkvæmdir sem gerði ráð fyrir að mögulegt væri að ljúka nauðsynlegum framkvæmdum á árunum 2010 til 2012.

Vinna við framkvæmdir vegna varnarskipulaga hefur því miður gengið hægar en áætlað var í upphafi m.a. vegna þess að fjárheimildir Ofanflóðasjóðs á tímabilinu hafi ekki verið í samræmi við fjárþörf til framkvæmda. Þá hafa nokkur ný verkefni bæst við frá því að upprunalega áætlunin var lögð fram. Margt hefur hins vegar áunnist og er áfallinn uppreiknaður kostnaður við framkvæmdir og undirbúning þeirra um 21 ma. kr. Áætlaður kostnaður vegna verkefna við ofanflóðavarnir sem eru ólokin er um 21 ma. kr. Þannig er heildarkostnaður vegna framkvæmda við ofanflóðavarnir innan upphaflegra áætlana að teknu tilliti til aukins umfangs verkefnisins. Að óbreyttum fjárheimildum er því ljóst að nokkuð langt er í land til að unnt sé að ljúka framkvæmdum til að tryggja öryggi fólks sem býr á hættusvæðum.

Gerð var breyting á lögum um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum 2014, en þá var veitt tímabundin heimild til að nota fjárheimildir ofanflóðasjóðs til greiðslu kostnaðar vegna annarrar náttúruvárs, en vegna ofanflóða og skriðurfalla. Heimilt er nú að greiða kostnað við hættumat vegna eldgosa, vatnsflóða og sjávarflóða, sem eru afar brýn verkefni. Með breytingu á lögnum í maí 2018 var svo gerð breyting á rekstri ofanflóðasjóðs á þann veg að tekjur af ofanflóðagjaldinu eru skilgreindar sem markaðar tekjur og renna nú í ríkissjóð en ekki í ofanflóðasjóð eins og áður var.

Ofanflóðanefnd þakkar afar gott samstarf við sveitarfélög sem í hlut eiga við að vinna að því mikilvæga verkefni að tryggja öryggi byggða landsins gagnvart ofanflóðum. Þá er Veðurstofu Íslands, Framkvæmdasýslu ríkisins, hönnuðum og verktökum jafnframt þakkað fyrir gott samstarf á liðnum árum. Ofanflóðanefnd vonast til þess að skýrsla þessi veiti lesendum greinargóðar upplýsingar um störf nefndarinnar og verkefni Ofanflóðasjóðs fyrir árin 2009 til og með 2017.

*Í október 2019,
Sigríður Auður Arnardóttir
formaður*

EFNISYFIRLIT

1. OFANFLÓÐANEFND 8

- 1.1. Hlutverk og verklag
- 1.2. Nefndarmenn og starfsmenn
- 1.3. Fundir nefndarinnar

2. OFANFLÓÐASJÓÐUR 9

- 2.1. Hlutverk

3. VERKEFNI OFANFLÓÐANEFNDAR 10

- 3.1. Bolungarvík
- 3.2. Dalvíkurbyggð
- 3.3. Eyjafjarðarsveit
- 3.4. Fjallabyggð / Siglufjörður
- 3.5. Fjarðabyggð
- 3.6. Ísafjörður
- 3.7. Seyðisfjörður
- 3.8. Snæfellsbær
- 3.9. Tálknafjörður
- 3.10. Vesturbyggð
- 3.11. Annað
- 3.12. Tekjur og gjöld
- 3.13. Stærstu verkefni

4. SNJÓFLÓÐARANNSÓKNIR OG HÆTTUMAT 24

- 4.1. Rannsóknir
- 4.2. Drangsnes
- 4.3. Vík í Mýrdal
- 4.4. Kirkjubæjarklaustur
- 4.5. Akureyri
- 4.6. Mosfellsbær
- 4.7. Ísafjörður
- 4.8. Kjalarnes
- 4.9. Sauðárkrúkur
- 4.10. Bíldudalur
- 4.11. Seyðisfjörður
- 4.12. Staðbundið hættumat
- 4.13. Úttekt á ofanflóðahættu í dreifbýli
- 4.14. Berghlaup í Öskju og flóðbylgja á Öskjuvatni
- 4.15. Snjóflóð sem fallið hafa á varnargarða

5. ÁRSREIKNINGAR OFANFLÓÐASJÓÐS 30

- 5.1. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2017
- 5.2. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2016
- 5.3. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2015
- 5.4. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2014
- 5.5. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2013
- 5.6. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2012
- 5.7. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2011
- 5.8. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2010
- 5.9. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2009

6. LÖG UM VARNIR GEGN SNJÓFLÓÐUM OG SKRIÐUFÖLLUM 58

1. OFANFLÓÐANEFND

1.1. HLOTVERK OG VERKLAG

Ofanflóðanefnd starfar í umboði umhverfis- og auðlindaráðherra.

Hlutverk Ofanflóðanefndar skv. lögum um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum nr. 49/1997 er:

- Að fjalla um og taka afstöðu til tillagna sveitarstjórna um gerð varnarmála á hættusvæðum
- Að taka afstöðu til tillagna um kaup eða flutning húseigna eða annarra verðmæta í stað þess að reisa varnarmála eða beita öðrum varnaraðgerðum
- Að gera tillögur til umhverfis- og auðlindaráðherra um fjárstuðning úr Ofanflóðasjóði við þær framkvæmdir sem nefndar eru hér að ofan.

Framkvæmdir sveitarfélaga sem ofanflóðanefnd fjallar um þurfa að hljóta samþykki ofanflóðanefndar áður en þær hefjast. Þannig geta sveitarfélög ekki stofnað til fjárskuldbindinga áður en samþykki ofanflóðanefndar liggur fyrir. Ofanflóðanefnd forgangsraðar svo framkvæmdum í samráði við viðkomandi sveitarfélag og Veðurstofu Íslands.

Eftir að heildarúttekt var gerð á þörfum fyrir snjóflóðavarnir á Íslandi 1997 hefur nefndin unnið eftir henni.

1.2. NEFNDARMENN OG STARFSMENN

Í ofanflóðanefnd sem var skipuð 2. maí 2008 sátu; Magnús Jóhannesson, ráðuneytisstjóri í umhverfisráðuneytinu, formaður nefndarinnar skipaður af umhverfisráðherra, Þráinn Sigurðsson, tilnefndur af samgönguráðherra og Birgir Örn Ólafsson, tilnefndur af Sambandi íslenskra sveitarfélaga og varaformaður án tilnefningar var Sigríður Auður Arnardóttir, skrifstofustjóri í umhverfisráðuneytinu. Ólafur H. Kárason var varamaður Þráins og Torfi Jóhannesson varamaður Birgis Arnar.

Nefndin var skipuð að nýju 30. júlí 2012 og var Magnús Jóhannesson, ráðuneytisstjóri skipaður sem formaður nefndarinnar og Sigríður Auður Arnardóttir, varaformaður; auk þeirra voru tilnefnd af innanríkisráðherra Þráinn Sigurðsson og Guðrún Jóhannsdóttir til vara og af Sambandi íslenskra sveitarfélaga voru tilnefnd Kristín Magnúsdóttir og Stefán Bogi Sveinsson til vara.

Í febrúar 2013 hætti Magnús Jóhannesson störfum sem ráðuneytisstjóri í umhverfis- og auðlindaráðuneytinu og jafnframt sem formaður nefndarinnar. Þá tók varaformaður, Sigríður Auður Arnardóttir, við formennsku í nefndinni tímabundið. Í apríl 2014 var Sigríður Auður skipuð formaður ofanflóðanefndar til 30. júlí 2016 og Steinunn Fjóra Sigurðardóttir, skrifstofustjóri var skipuð varaformaður.

Ofanflóðanefnd sem nú er starfandi var skipuð 1. september 2016. Í henni sitja án tilnefningar Sigríður Auður Arnardóttir, ráðuneytisstjóri, formaður nefndarinnar og Steinunn Fjóra Sigurðardóttir, varaformaður. Auk þeirra eru í nefndinni Skúli Þórðarson tilnefndur af innanríkisráðherra, nú samgönguráðherra og Margrét Silja Þorkelsdóttir til vara og Halldór Halldórsson tilnefndur af Sambandi íslenskra sveitarfélaga og Vigdís Ósk Häsler Sveinsdóttir til vara.

Starfsmaður nefndarinnar frá september 2006 er Hafsteinn Pálsson verkfræðingur í umhverfis- og auðlindaráðuneytinu.

1.3. FUNDIR NEFNDARINNAR

Nefndin hefur á tímabilinu 2009-2017 haldið 65 fundi, þ.e. að meðaltali 5-8 fundi árlega. Alls hefur nefndin haldið 214 fundi frá því að hún var sett á fót 1996.

2. OFANFLÓÐASJÓÐUR

2.1. HLOTVERK

Kveðið er á um hlutverk Ofanflóðasjóðs í lögum nr. 49/1997 um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum. Sjóðurinn hefur það meginhlutverk að vinna að forvörnum og greiða kostnað vegna varnarframkvæmda og annarra fyrirbyggjandi aðgerða sem tryggja eiga öryggi íbúa á snjóflóðahættusvæðum. Í lögnum er kveðið á um að sjóðnum sé einkum ætlað að fjármagna:

- kostnað við gerð hættumats fyrir byggð sem talin er á hættusvæði,
- kostnað við kaup og uppsetningu tækjabúnaðar til nota við rannsóknir og eftirlit með snjóflóðum,
- allt að 90% af kostnaði við undirbúning og gerð varnarmála á hættusvæðum,
- allt að 60% af kostnaði við viðhald varnarmála,
- allt að 90% af kostnaði sveitarfélaga við uppkaup á verðmætum eða flutningi þeirra á öruggt svæði.

MYND 1.
Mótnægisáðgerðir við Ljósá, Eskifirði

3. VERKEFNI OFANFLÓÐANEFNDAR

3.1. BOLUNGARVÍK

Árið 2009 hófust framkvæmdir að undangengnum útboðum á efni og verkframkvæmd. Síðla sumars hrundu netgrindur úr garðinum og var vinna við garðinn stöðvuð. Þrír matsmenn voru fengnir í samráði verkkaupa, verktaka og efnissala til að leggja mat á orsakir hruns netgrindanna. Skoðaðir voru möguleikar á að verja byggð austan garðsins og í framhaldinu var samþykkt að heimila hönnun síðari áfanga varna undir Traðarhyrnu. Vinna við keilustæði gekk að mestu samkvæmt áætlun seinni hluta árs 2009.

Í ársbyrjun 2010 skiluðu þrír matsmenn skýrslu þar sem lagt var mat á orsakir hruns netgrindanna. Ákveðið var að halda vinnu áfram en meta jafnframt ábyrgð vegna tjónsins með gerðardómi, en niðurstaða hans yrði ekki bindandi. Í árslok hafði ekki fengist niðurstaða um ábyrgð framleiðanda grindanna á hrúni garðsins.

Í ársbyrjun 2011 luku dómkvaddir matsmenn störfum vegna hruns í varnargarðinum í Bolungarvík. Í kjölfarið var samið um verklok og breytt verklag. Grófvinnu vegna garðanna lauk að mestu á árinu.

Á vormánuðum 2012 var unnið að verklokum og lauk vinnu við garðinn í ágúst. Nefndin samþykkti að óska eftir umsögn FSR og mati á kostnaði við lagfæringu gatna vegna framkvæmda við varnargarða. Öryggisgirðing skemmdist veturinn 2012-2013 í roki en var lagfærð um sumarið og var einnig unnið að upgræðslu. Samþykkt var að Ofanflóðasjóður kæmi að malbikun gatna vegna skemmda sem urðu vegna framkvæmda við varnir.

Mannvirkið var vígt 20. september 2014.

Á árinu 2015 var rás ofan keila lagfærð en þar hafði safnast fyrir vatn. Í lok árs var samþykkt ósk um að setja upp tímabundna veðurstöð í Bolungarvík til að kanna vindafar við garðana. Verkfræðistofan Vatnaskil var fengin til að skoða áhrif garðanna á vindafar við þá.

Á vormánuðum 2016 náðist dómsátt við frameiðanda styrktarkerfis garðsins sem og ráðgjafa og verktaka vegna þeirra vandamála sem upp komu við gerð garðsins. Vatnaskil héldu áfram vinnu sinni að tillögum vegna vindafars við garðana.

Á vormánuðum 2017 lagði Vatnaskil fram hugmynd af staðsetningu mótvægisáðgerða vegna ofanflóðagarða. Eftir það var hlé gert á þeirri vinnu á meðan beðið var eftir umsögn frá sveitarfélaginu.

3.2. DALVÍKURBYGGÐ

Samþykkt var árið 2014 var að styrkja framkvæmdir varðandi flóðahættu við Grund í Svarfaðardal að fenginni umsögn Veðurstofu Íslands.

3.3. EYJAFJARÐARSVEIT

Vinnu við gerð aurflóðavarna ofan Grænuhlíðar lauk á árinu 2009.

3.4. FJALLABYGGÐ

Verkfræðistofa Austurlands lauk vinnu við hönnun og gerð útboðsgagna vegna varna í Hornbrekku á Ólafsfirði á árinu 2008.

Á árinu 2009 var samþykkt að lagfæra tjón á tveimur húsum í Fjallabyggð sem skemmdust vegna framkvæmda við snjóflóðavarnargarða ofan byggðarinnar í kjölfar matsgjörðar. Einnig var samþykkt að styrkja sveitarfélagið vegna uppkaupa á húsum á Siglufirði.

Vinnu við leiðigarð í Hornbrekku, Ólafsfirði lauk á árinu 2010.

Í september 2011 lauk vinnu við stígagerð og yfirborðsfrágang í Hornbrekku að mestu.

Á árinu 2012 var tilboði lægstbjóðanda í vegalagninu vegna fyrirhugaðrar vinnu við upptakastöðvirki á Siglufirði tekið og hófst vinna í kjölfarið. Einnig var unnið að skrotun í hlíðinni.

Vígsla á mannvirkjum við Hornbrekku, Ólafsfirði fór fram 24. september 2013. Vinna hófst við upptakastöðvirki á Siglufirði á árinu og vindkljúfar voru framleiddir en ekki tókst að ljúka við uppsetningu fyrir árslok. Samþykkt var með fyrirvara um jákvæða umsögn Veðurstofunnar að styrkja lengingu girðingar við enda Hafnarrípils á Siglufirði og að unnið verði hættumat fyrir stærra svæði en þegar hefur verið gert í Skarðdal á Siglufirði. Einnig var samþykkt að leggja óháð mat á hvort aukinn vatnsagi á lóðum við Fossveg sé tilkominn vegna framkvæmda við varnargarða.

Unnið var að uppsetningu upptakastöðvirkja á árinu 2014 og gekk verkið vel og undirbúnigur hafinn að útboði vegna næsta áfanga. Samþykkt var að bæta 50 lengdarmetrum af upptakastöðvirkjum við 3. áfanga í Grindagili á Siglufirði.

Í byrjun árs 2015 var óskað eftir að Ofanflóðasjóður kæmi að þeim kostnaði sem hlytist af því að skíðasvæðið í Hólsdal yrði fært, við því var ekki orðið þar sem það taldist ekki innan verksviðs sjóðsins. Framkvæmdum lauk við 2. áfanga upptakastöðvirkjanna og hófust framkvæmdir við 3. áfanga. Einnig var samþykkt að taka þátt í kostnaði við lagfæringu á Hólavegi frá Hvanneyrará að Hvanneyrabraut. Þá var samþykkt að nefndin greiddi hluta kostnaðar vegna tjóns á Hólavegi og Fossvegi vega úrfellis í ágúst 2015. Í árslok voru lögð fram drög að skýrslu Eflu um jarðvatns- og lekamál á Siglufirði. Þá var samþykkt að Ofanflóðasjóður greiði kostnað vegna hreinsunar á suðursvæði Siglufjarðar vegna úrhellisins.

Um vorið 2016 hófust framkvæmdir við breyttar varnir til að draga úr líkum á aurrennsli niður í byggð. Þá var rás fyrir ofan garða hreinsuð og byrjað á framkvæmdum vegna jarðvatns og lekamála samanber skýrslu frá því í janúar 2016.

Vorið 2017 héldu framkvæmir við stöðvirki og gerð varna gegn aurrennsli áfram.

MYND 2.
Varnargarðar, Siglufirði

MYND 3.
Varnargarðar undir Tröllagili, Neskaupstað

3.5. FJARÐABYGGÐ

Á árinu 2009 var auglýst eftir tilboðum vegna færslu lagna og uppsetningar upptakastoðvirkja í Tröllagili í Neskaupstað. Færslu lagnanna lauk og vinna við uppsetningu upptakastoðvirkja hófst. Þá var síðla árs fallist á mat á tveimur eignum vegna uppkaupa og samþykkt að Fjarðarbyggð ræði við eigendur. Þá voru unnin útboðsgögn vegna varnargarðanna í Tröllagili.

Á árinu 2010 hélt vinna við uppsetningu upptakastoðvirkja áfram í Tröllagili.

Samið var við Héraðsverk árið 2011 sem átti lágsta tilboðið í gerð varnargarða á Tröllagilssvæðinu og hófst vinna við þá í kjölfarið. Samarið 2011 var unnið að frumathugun vegna varna í Fáskrúðsfirði. Hönnun varna vegna aurflóða úr farvegi Stekkjarlækjar í Neskaupstað og hönnun krapaflóðavarna í Nýjabæjarlæk á Fáskrúðsfirði lauk á árinu 2012.

Vinnu við upptakastoðvirki í Tröllagili lauk í október 2012 og unnið var áfram að varnargörðum.

Lægstbjóðandi í gerð varnarvirkja á Fáskrúðsfirði, Þ.S. verktakar ehf., hóf vinnu við verkið á árinu 2013. Verðkönnun vegna hönnunar varna á Eskifirði fór fram og var Verkfræðistofa Austurlands lægstbjóðandi. Einnig var samþykkt að verða við beiðni um uppkaup fasteignar á Eskifirði sem frumathuganir sýna að þurfi að víkja vegna væntanlegra varna. Vinna við frumathugun undir Urðarbotnum/ Sniðgili og Nes- og Bakkagiljum hófst á árinu.

Vinnu við gerð varnarvirkja á Fáskrúðsfirði lauk á árinu 2014. Í Neskaupstað var unnið áfram við Tröllagil og ennfremur að frumathugun undir Urðarbotnum/ Sniðgili, Nesgili og Bakkagili. Þá var samþykkt að verða við erindi Fjarðabyggðar um uppkaup fasteignar vegna framkvæmda. Haldinn var íbúafundur í mars 2014 með íbúum Eskifjarðar þar sem hönnunargögn um Bleiksá voru kynnt. Framkvæmdir við ofanflóðavarnir voru boðnar út og var samið við lægstbjóðanda, Héraðsverk og hófust framkvæmdir í kjölfarið. Þá var haldinn íbúabundur á Eskifirði í kjölfar lúkningar hönnunar varna í Hlíðarendaá í ágúst 2014. Einnig var á árinu 2014 unnið að hönnun varna við Ljósá.

Efla hóf á árinu 2015 vinnu við mat á umhverfisáhrifum vegna fyrirhugaðara varna undir Urðarbotnum/Sniðgili og Nes- og Bakkagiljum í Neskaupstað. Um sumarið var unnið að sáningu og áburðargjöf á Fáskrúðsfirði og Vatnaskil skoðuðu vindafar við garðinn. Þá hélt vinna áfram við hönnun varna við Ljósá á Eskifirði en hönnun varna við Lambeyrará og Grjótá var sett í bið. Þá lauk vinnu við varnir við Bleiksá. Hönnun varna við Hlíðarendaá lauk svo og íbúakynningu og útboðsgögn unnin. Að loknu útboðsferli hóf Héraðsverk vinnu við varnirnar.

Vinnu við varnir undir Tröllagili við Neskaupsstað lauk sumarið 2016 og hófst þá vinna við sáningu og áburðargjöf. Framkvæmdir hófust við varnir við Ljósá í Eskifirði. Við Bleiksá var unnið að sáningu og áburðargjöf. Við Hlíðarendaá lauk vinnu við varnir og unnið var að mótvægisáðgerðum. Skýrsla vegna mats á umhverfisáhrifum liggur fyrir vegna, annars vegar, Nes- og Bakkagilja, og Urðarbotna og Sniðgils, hins vegar. Uppkaup á Urðarteigi 37 á Neskaupsstað voru samþykkt. Í minnisblaði frá Vatnaskilum kom fram að eftir greiningu vindafars við ofanflóðavarnir í Fáskrúðsfirði teljist áhrif framkvæmdanna óveruleg. Samþykkt var á árinu 2016 að fá ráðgjafa til þess að skoða tjón sem orðið hafði á vatnsfarvegum neðan varnargarða í Neskaupsstað. Þá var samþykkt að fara í grunnvatnseftirlit, samkvæmt minnisblaði frá Verkís, ofan Mýra- og Bakkahverfis.

Varnir við Tröllagil voru vígðar 2017. Framkvæmdir við Ljósá við Eskifjörð hófust aftur á vormánuðum. Þær voru mjög langt komnar þegar framkvæmdum var hætt um haustið og áætlað að öllum frángangi ljúki snemma sumars 2018. Byrjað var á vinnu við hönnun varna við Lambeyrará. Sáning og áburðargjöf fór fram við Bleiksá og Hlíðarendaá um sumarið. Gert var samkomulag árið 2017 milli Fjarðabyggðar annars vegar og Skógræktarfélags Neskaupsstaðar og Skógræktarfélags Eskifjarðar hinsvegar, vegna trjágróðurs á framkvæmdasvæðum. Unnið var að lagfæringum á garði við Drangagil. Vinnu við hönnun varna undir Urðarbotnum/Sniðgili í Neskaupstað var haldið áfram og eftirlit var með stöðu jarðvatns á fyrirhuguðu framkvæmdasvæði. Einnig var eftirlit með stöðu jarðvatns á Nes- og Bakkagiljasvæðinu. Um haustið samþykkti nefndin að styðja við gerð heimildarmyndar um snjóflóðin í Neskaupsstað 1974. Einnig var óskað eftir aðkomu sjóðsins að bótum til húseiganda í Nesskaupstað vegna tjóns vegna framkvæmda við ofanflóðavarnir og var sú ósk samþykkt.

3.6. ÍSAFJÖRÐUR

Vinnu við umhverfismatsskýrslu vegna varna fyrir Holtahverfið lauk að mestu í upphafi árs 2009. Hönnunurvinnu við garð ofan Holtahverfis lauk ásamt kostnaðaráætlun og jafnframt var unnið að frumathugun varna neðan Gleiðarhjalla árið 2009.

Á árinu 2010 var samið við KNH sem buðu lágsta verð í garð 5 vegna framkvæmda við varnir neðan Gleiðarhjalla og ofan Hjallavegar og lauk framkvæmdunum í september. Unnið var að umhverfismati og skipulagi vegna garða 1 til 4 vegna varna neðan Gleiðarhjalla. Þá var samþykkt að heimilia Ísafjarðarbæ að ganga frá uppkaupum tveggja húsa við Seljalandsveg á Ísafirði. Einnig hófst á árinu vinna við garðinn undir Kubba ofan Holtahverfis.

Vinna við flutning lagna við Gleiðarhjalla hófst á árinu 2012 og lauk umhverfismati, hönnun varna og skipulagsferli fyrir garða 1-4. Í árslok 2012 var vinna við garðinn undir Kubba að mestu lokið. Sáning og áburðargjöf í Seljalandsgarði og á Flateyri fór fram í byrjun sumars.

Á árinu 2013 lauk vinna við flutning lagna undir Gleiðarhjalla. ÍAV átti lágsta tilboð í gerð varna undir Gleiðarhjalla og hóf verkið. Samkomulag náðist við Skógrækarfélag Ísafjarðar um bætur fyrir trjágróður og einnig tók sjóðurinn þátt í kostnaði vegna bóta til landeigenda vegna vegaslóða. Unnið var á árinu 2013 að uppgræðslu við Kubba og lagfæringar á lóðum sem liggja næst garðinum og þurftu lagfæringa við vegna framkvæmdanna. Ofanfljóðsjóður samþykkti einnig að taka þátt í kostnaði vegna frágangs námu á Flateyri sem hafði verið nýtt vegna framkvæmda þar.

Samþykkt var fyrri hluta árs 2014 að endursá í varnargarð við Seljaland. Einnig var haldið áfram vinnu við varnargarða við Gleiðarhjalla og uppgræðslu við Kubba.

Viðgerðir á keilum við Seljaland hófust sumarið 2015 og lauk þá um haustið. Uppgræðslu við Kubba var ekki haldið áfram um sumarið eins og áætlað var þar sem vísbendingar voru um sig í garðinum. Hann var mældur upp og niðurstöður sendar til skoðunar hjá ráðgjöfum. Vinna undir Gleiðarhjalla hélt áfram en sátt náðist vegna kröfu ÍAV um greiðslu á efni í jöfnunarlag garðsins undir Gleiðarhjalla. Einnig var samþykkt á árinu að koma að kostnaði vegna viðgerða vegna tjóns sem varð í asahláku í upphafi árs.

Á árinu 2016 hófst undirbúningsvinna ÍAV að uppsetningu stoðvirkja í Kubba. Áfram var fylgst með vísbendingum um sig í garðinum við Kubba. Unnið var að frágangi við Gleiðarhjalla og er vinna við garð 5 að mestu lokið. Vinna við frumathugun vegna ofanflóðavarna í Hnífsdal hófst í ágúst. Framkvæmdir við uppsetningu stoðvirkja í Kubba hófust í ágúst, unnið var fram í miðjan nóvember.

Framkvæmdir við uppsetningu stoðvirkja í Kubba hófust aftur í byrjun maí 2017. Unnið var fram í byrjun nóvember og þá gert hlé á framkvæmdum.

MYND 4.
Stoðvirkji í Kubba, Ísafirði

3.7. SEYÐISFJÖRÐUR

Á árinu 2013 vann Verkfræðistofa Austurlands að frumathugun á ofanflóðvörnum á Seyðisfirði og hélt sú vinna áfram árið 2014.

Frumathugunum á ofanflóðavörnum við Bjólf, Þófa og Botna hélt áfram á árunum 2015-2017. Veðurstofan kom einnig að þessum athugunum með það fyrir augum að komast að því hvaða útfærsla er best til að ræsa fram hlíðarnar undir Þófum og Botnum.

3.8. SNÆFELLSBÆR

Vinnu við endurbætur í Gilinu og grjótgarð neðan við foss lauk í júlí 2009. Í kjölfarið var unnið að ýmsum frágangsvörnum varðandi stíga og gróður.

Vígsla á varnarmannvirkjum fór fram 21. október 2010.

Á árinu 2012 komu fram skemmdir/gallar í undirstöðum upptakastoðvirkja og var skýrsla unnin í framhaldinu. Samþykkt var að endurbætur á undirstöðum upptakastoðvirkja í Ólafsvík væru nýframkvæmdir og hófst vinna við þær á árinu 2013 og hélt áfram árið 2014 en ekki tókst að ljúka þeim innan ársins. Sumarið 2015 lauk framkvæmdum við lagfæringu á undirstöðum upptakastoðvirkja. Veðurstofan hóf þá athugun á því hvort að frekari aðgerða sé þörf til að draga úr álagi á stoðvirkin.

3.9. TÁLKNAFJÖRÐUR

Í desember 2012 hófst vinna við frumathugun vegna ofanflóðahættu á Tálknafirði og lauk þeirri vinnu á árinu 2014.

Gengið var frá uppkaupum á Strandgötu 10 og 11 á árinu 2015 á grundvelli fyrirliggjandi matsgerða.

3.10. VESTURBYGGÐ

Grófvinnu við varnir í Búðargili á Bíldudal ásamt fyrstu sáningu lauk 2009, en áburðargjöf og önnur sáning fór fram ári síðar, 2010.

Trjáplöntun á Bíldudal lauk seinni hluta árs 2011. Úrbótum til að tryggja réttan halla stalls efst í gilinu þannig að vatn renni fram af honum í fyrirhugaðan farveg lauk einnig en ekki lagfæringum vegna skemmda á stígum vegna vatnsrennslis. Unnið var að frumathugun vegna annarra varna á Bíldudal. Frumathugun vegna varna við Klif á Patreksfirði var kynnt 1. júní og skipulagsferli lauk á árinu 2011 og hönnunarvinna hófst.

Vinnu við lagfæringar vegna vatnsaga neðan varna á Bíldudal lauk á árinu 2012. Hönnun varna við Klif á Patreksfirði lauk og unnið var á árinu að færslu lagna ofan við skólann. Í árslok var tekið tilboði lægstbjóðanda í gerð garðs ofan skóla og sjúkrahúss en framkvæmdir fóru í bið vegna þess að deiliskipulag þurfti að auglýsa að nýju. Vinna við frumathugun við Litludalsá og ofan Sigtúns hófst í kjölfar þess að ósk þar að lútandi barst frá Vesturbyggð.

Á árinu 2013 lauk vinna við frumathugun og óverulegri hönnunarvinnu við Litludalsá en einnig var unnið að frumathugun ofan Sigtúns og Vatneyrar/Urða. Þá hófst framkvæmdir við varnargarð á Patreksfirði ofan skóla og sjúkrahúss eftir að deiliskipulag hafði verið auglýst að nýju. Vinnu við lagfæringar á stígum á Bíldudal lauk, svo og öðrum framkvæmdum við Búðargil. Frumathugun vegna Gilsbakkagils og Milligilja lauk einnig og var kynningarfundur haldinn með íbúum þann 17. október.

Á árinu 2014 var haldið áfram vinnu við gerð garðs ofan skóla og sjúkrahúss á Patreksfirði. Á haustmánuðum var samþykkt að verða við því að heimila að gerð verði fleiri borð og bekkir úr trjám sem voru felld á framkvæmdasvæðinu enda litið svo á að þeir nýtist sem hluti mótvægisáðgerða í öðrum ofanflóðaverkefnum sem eftir eru á Patreksfirði. Einnig var unnið að framkvæmdum við Litludalsá en miklar tafir urðu á verkinu vegna þess hve langan tíma Orkubúið tók í að færa lagnir. Samþykkt var að verða við erindi Vesturbyggðar varðandi kostnað við tengibraut frá Strandgötu að Aðalstræti í tengslum við verkið. Unnið var að tilkynningu til Skipulagsstofnunar vegna ákvörðunar um matsskyldu framkvæmdarinnar við Gilsbakkagil og Milligil á Bíldudal. Frumathugun í Sigtúni lauk á árinu. Vegna vinnu við frumathugun á vörnum ofan Vatneyrar/Urða var heimiluð uppsetning veðurstöðvar á Brellum ofan Patreksfjarðar.

Í ársbyrjun 2015 var haldinn íbúafundur á Patreksfirði til að kynna vinnu við frumathugun við Sigtún. Garði ofan

við skóla og sjúkrahús á Patreksfirði var að mestu leyti lokið. Einnig var ákveðið að endurskoða frumathugun á ofanflóðavörnum við Stekkjagil. Framkvæmum við landmótun og aðrar varnir lauk við Litludalsá á Patreksfirði. Vorið 2016 var lokið við kynningarskýrslu til Skipulagsstofnunar vegna mats á umhverfisáhrifum við Sigtún á Patreksfirði. Einnig var haldinn íbúafundur á Patreksfirði til að kynna frumathugun á svæðinu við Vatneyri/Urðir, Hóla og Mýrar og hófst þá undirbúningur framkvæmda við vindkljúfa og snjósöfnunargrindur uppi á Brellum. Verktaki var fenginn til að lagfæra ýmsan frágang sem var ólokið af fyrri verktaka við Klif og Litludalsá á Patreksfirði.

Í upphafi árs 2017 samþykkti nefndin framlag úr Ofanflóðasjóði vegna hreinsunar eftir flóð úr Búðargili á Bíldudal. Einnig var samþykkt að hefja vinnu við mat á umhverfisáhrifum vegna fyrirhugaðra framkvæmda við Urðir, Hóla og Mýrar á Patreksfirði. Vinna við vindkljúfa og snjósöfnunargrindur fór fram um sumarið. Unnið var áfram að endurskoðun frumathugunar í Gilsbakkagili og Milligili á Bíldudal. Sumarið 2017 hófst framkvæmdir við frágang við Klif og Litludalsá að nýju sem og sáningu og áburðargjöf á svæðinu. Kynningarskýrsla vegna mats á umhverfisáhrifum við Sigtún á Patreksfirði kom til umsagnar hjá Skipulagsstofnun.

3.11. ANNAÐ

Verkátlanir Veðurstofunnar og Náttúrufræðistofnunar Íslands 2009 voru samþykktar með hefðbundnum fyrirvörum í júní sama ár. Ofanflóðanefnd var kynnt minnisblað sem unnið hafði verið fyrir stýrihóp um aðgerðir í atvinnumálum og snjóflóðavarnir dagsett 10. júní. Í september var lögð fram áætlun um framkvæmdir á vegum Ofanflóðasjóðs á næstu árum sem unnin er með hliðsjón af áætluðum fjárheimildum sjóðsins.

Greinargerðir með hættumatskortum fyrir Drangsnæs, Vík í Mýrdal og Kirkjubæjarklaustur voru lagðar fram í júní 2010 þar sem fram kemur að hættusvæði C er aðeins sýnt í Vík í Mýrdal en engin hús eru á því svæði. Verkátlanir Veðurstofunnar og Náttúrufræðistofnunar fyrir árið 2010 voru lagðar fram og samþykktar í september. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs vegna 2009 var lagður fram og undirritaður í september. Lögð var fram skýrsla um starfsemi nefndarinnar 2002 til 2008 og samþykkt að senda skýrsluna til viðkomandi sveitarfélaga og stofnana. Greinargerð með hættumatskorti fyrir Akureyri var lögð fram í september 2010. Í nóvember 2010 var lagt fram minnisblað til fjármálaráðuneytisins þar sem farið var yfir helstu framkvæmdir sem unnið var að og framkvæmdir sem unnt væri að bjóða út með skömmum fyrirvara.

Í upphafi árs 2011 samþykkti nefndin styrk til Passport vegna heimildarmyndar um snjóflóð – 2. hluta. Einnig var samþykkt að styðja gerð heimildarmyndar um snjóflóðavarnir á Íslandi sem Moment Films vinnur að. Á árinu 2011 voru lögð fram drög að snjóflóðahættumati fyrir skíðamiðstöð Austurlands í Oddsskarði. Í maí var verkátlanir Veðurstofunnar 2011 lögð fram og samþykkt. Verkátlanir Náttúrufræðistofnunar 2011 var lögð fram í september og samþykkt með fyrirvara um yfirlit um vinnuframlag. Í desember var ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir 2010 lagður fram og hættumat fyrir Mosfellsbæ lagt fram og kynnt.

Lögð var fram skýrsla Veðurstofunnar um snjóflóð á Íslandi veturinn 2007-2008 í mars 2012 og ársreikningur Ofanflóðasjóðs 2011 kynntur í apríl. Í október voru samþykktar verkátlanir Veðurstofunnar 2012 auk verkátlanir Veðurstofunnar vegna eldgosahættumats 2012 – 2014. Verkátlanir Náttúrufræðistofnunar 2012 var samþykkt í október með fyrirvara um að fyllri upplýsingar berist um verkefni. Í febrúar 2013 var kynnt verkátlanir Veðurstofunnar fyrir árið og var hún samþykkt. Framkvæmdasýslan (FSR) kynnti tillögu um uppgjörsmál vegna framkvæmda í Fjarðabyggð, stöðu málaferla vegna hruns í garðinum í Bolungarvík og umsögn FSR vegna lagfæringar á götum í Bolungarvík og Magnús Jónsson kynnti stöðu vinnu við eldgosahættumat. Þá voru á árinu kynntar teikningar af mótvægisáðgerðum á lóðum fjölbýlishúsa neðan garðs undir Kubba á Ísafirði, boð Geobruugg um að leggja til efni til þess að endurnýja ofanflóðavarnanet sem hafa látið á sjá á Siglufirði og endurskoðaðar matgerðir vegna Seljalandsveggar. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs vegna 2012 var einnig lagður fram á árinu.

Árið 2014 var lögð fram verkátlanir Veðurstofunnar (VÍ) vegna eldgosahættumats 2014. Nefndin ræddi sólarlagsákvæðið vegna framhaldsvinnunnar. Verkátlanir VÍ vegna ofanflóðamála og eldgosahættumats fyrir 2014 voru samþykktar. Samþykkt var að verða við beiðni um kaup á vélsleða, þátttöku í kostnaði á fullkomnum snjallsímatækjum fyrir snjóathugunarmann á Seyðisfirði svo og þátttöku í kostnaði við hönnun og gerð smáforrits fyrir skráningar á snjóflóðum.

Einnig voru lagðar fram til upplýsinga breytingar á reglugerð um hættumat vegna ofanflóða og nýtingu hættusvæða. Einnig gróft yfirlit um allar framkvæmdir við ofanflóðavarnir sem eftir eru. Verkátlanir Náttúrufræðistofnunar vegna 2014 var lögð fram og samþykkt. Einnig var samþykkt að taka þátt í kostnaði vegna rannsókna í og við Öskju í kjölfar berghlaupsins 21. júlí 2014.

Í lok árs 2014 var kynnt frumvarp til laga um breytingar á lögum nr. 49/1997, um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum þar sem gert er ráð fyrir áframhaldi á tímabundinni heimild til þriggja ára um fjárhagslegan stuðning við vinnu við eldgosahættumat. Að auki er bætt við samsvarandi heimild til að styðja vinnu við hættumat vegna vatnsflóða og sjávarflóða.

Samkomulag var gert við Skógræktarfélag Íslands um vinnu vegna mats á bótum fyrir trjágróður um mitt ár 2015. Síðla árs var samþykkt að sjóðurinn myndi kosta þrjú sjálfvirka úrkomumæla á Borgarfirði eystri, Drangsnesi og Esju. Þá lagði Veðurstofa Íslands fram skýrslu vegna krapaflóðs á Aðalból í Hrafnskeldsdal sama ár.

Árið 2016 kynnti formaður ofanflóðanefndar skýrslu starfshóps um stofnun Hamfarasjóðs. Veðurstofa Íslands lagði fram skýrslu seinna sama ár um könnun á ofanflóðasvæðum í Öxnadal og Hörgárdal og minnisblað um hrinu krapaflóða á Austurlandi 27.-29. desember 2015.

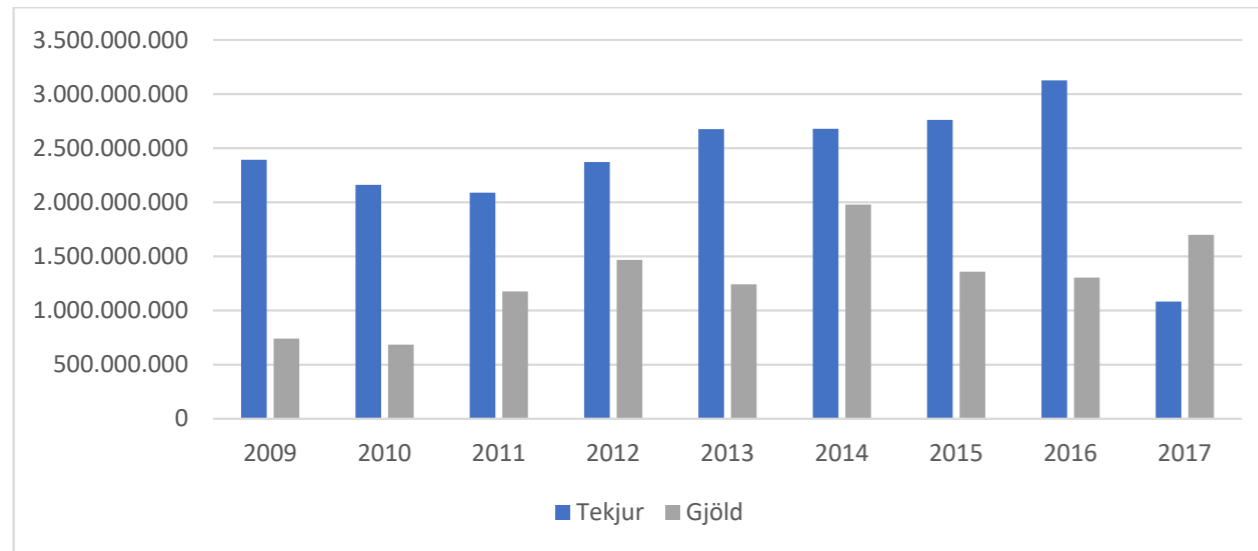
Landgræðsla ríkisins í samstarfi við Landbúnaðarháskóla Íslands lagði fram skýrslu um kortlagningu á áfallapoli vistkerfa í nágrenni Heklu með tilliti til öskufalls árið 2017. Þá lagði Jarðvísindastofnun Háskólans, Veðurstofa Íslands og Ríkislögreglustjóri fram skýrslu „Jökulhlaup í Örafum og Markarfljóti vegna eldgosa undir jökli“. Einnig var á árinu lögð fram skýrsla Veðurstofu Íslands „Könnun á ofanflóðaaðstæðum í Öxnadal og Hörgárdal“. Samþykkt var á árinu eftir jákvæða umsögn frá Veðurstofu Íslands að verða við beiðni Verkís um gerð tilrauna vegna hönnunar krapaflóðavarna.

MYND 6.
Stoðvirki í Kubba, Ísafirði

3.12. TEKJUR OG GJÖLD

Súlurit yfir tekjur og gjöld 2009 til 2017

Lækkun tekna milli 2016 og 2017 skýrist af breytingu á lögum um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum til samræmis við lög um opinber fjármál. Með breytingunni rennur árlegt gjald sem lagt er á allar brunatryggðar húseignir nú í ríkissjóð.

3.13. STÆRSTU VERKEFNI

Stærstu útgjaldaliðir Ofanflóðasjóðs eru tilfærslur til sveitarfélaga vegna framkvæmda við varnarmál og aðrar forvarnaraðgerðir gegn snjóflóðum. Á árunum 2009 til 2017 námu þessir liðir þar sem framkvæmdir voru hvað mestar um 8,2 milljörðum króna. Stærstu verkefni voru unnin í sveitarfélögunum sem talin eru upp í meðfylgjandi töflu hér að neðan. Ársreikningana í heild er að finna aftar í þessari skýrslu.

Helstu verkefni Ofanflóðasjóðs eftir árum

	BOLUNGARVÍK	FJALLABYGGÐ	FJARÐABYGGÐ	ÍSAFJARÐARBÆR	TÁLKNAFJÖRÐUR	VESTURBYGGÐ
2009	171.123.743	133.657.345	27.098.653	16.520.736	0	98.541.565
2010	205.843.379	65.382.371	193.854.027	14.835.367	0	6.954.604
2011	547.053.029	6.994.007	335.217.423	81.675.981	0	18.001.952
2012	261.535.024	41.543.225	633.282.456	278.040.849	0	27.119.027
2013	46.745.968	184.666.610	358.137.102	220.220.374	0	157.316.220
2014	7.271.400	350.048.345	417.003.505	380.056.236	0	105.897.063
2015	5.292.469	267.823.745	339.495.570	212.884.964	0	94.781.284
2016	14.212.203	395.746.410	149.276.003	124.357.223	31.269.293	40.205.880
2017	7.892.070	409.630.107	306.405.095	284.065.660	0	89.978.588
	1.266.987.402	1.855.492.165	2.759.769.834	1.612.657.390	31.269.293	638.796.183

MYND 7.
Krapaflóðavarnir í Bæjargili, Ólafsvík

4. SNJÓFLÓÐARANNSÓKNIR OG HÆTTUMAT

4.1. RANNSÓKNIR

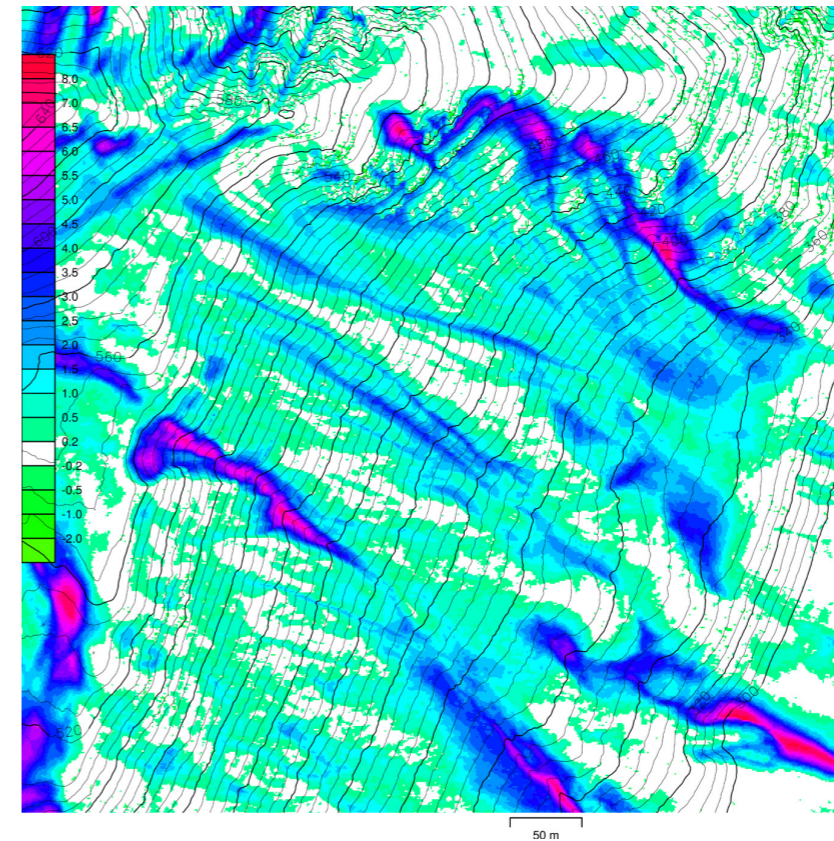
Á árunum 2009-2017 fjármagnaði Ofanflóðasjóður margvíslegar rannsóknir á snjóflóðum. Má þar nefna rannsóknir á sviði snjóflóðavarna, mælingar á snjóflóðum sem fallið hafa á varnargarða, snjódýptarmælingar á upptakasvæðum snjóflóða, undirbúning tilraunar með snjósöfnunargrindur á aðsöpsvæðum ofan upptakasvæða, áframhaldandi þróun á nýrri tækni við sjálfvirkar snjódýptarmælingar á upptakasvæðum snjóflóða, sjálfvirkar snjó- og veðurathuganir, sprengingar til þess að koma af stað snjóflóðum o.fl.

Á tímabilinu var lokið hættumati fyrir nokkra þéttbýlisstaði þar sem ofanflóðahætta er tiltölulega lítil en samt þörf á hættumati til þess að nota við skipulag byggðar og vegna viðbúnaðar við yfirvofandi snjóflóðahættu. Matið var unnið af starfsmönnum Veðurstofu Íslands en að því komu einnig sérfræðingar í skriðuföllum frá Náttúrufræðistofnun Íslands á Akureyri og Íslenskum orkurannsóknnum. Með hættumati fyrir Sauðárkrók, sem staðfest var af umhverfis- og auðlindaráðherra í mars 2016, hefur ofanflóðahætta verið formlega metin fyrir 23 þéttbýlisstaði hér á landi og hættumatskort verið staðfest með undirritun ráðherra. Hefur hætta þá verið metin fyrir alla þéttbýlisstaði þar sem talin er tilefni er til slíks mats nema fyrir Stöðvarfjörð þar sem talin er ástæða til þess að huga að krapaflóðahættu á litlu svæði í bænum. Áfram var unnið að úttekt á ofanflóðaaðstæðum í dreifbýli þar sem megináhersla er lögð á að finna þá bæi sem taldir eru í verulegri ofanflóðahættu, og við hættumat á skíðasvæðum, en samkvæmt lögum ber að meta hættu á skipulögðum skíðasvæðum.

Árin 2009-2017 fjármagnaði Ofanflóðasjóður leysimælingar úr flugvél (ALS) og frá jörðu niðri (TLS) á snjódýpt á upptakasvæðum snjóflóða á nokkrum stöðum þar sem reist hafa verið stoðvirki eða fyrirhugað er að reisa slík varnarvirki. Áður hafði verið mælt nákvæmt kort af fjallshlíðunum snjólausum síðsumars 2008 og 2009 með leysimælingu úr flugvél. Á grundvelli þessara mælinga var reiknuð snjódýpt í hlíðunum í byrjun maí 2008 og mælingar endurteknar á nokkrum stöðum 2014, 2016 og 2017. Árið 2016 styrkti Ofanflóðasjóður kaup á TLS-tæki til þessara mælinga í samvinnu við nokkrar aðrar stofnanir og fyrirtæki. Þessar mælingar bæta mjög vitneskju um snjóalög og skaflamyndun á hverju upptakasvæði fyrir sig sem hefur hagnýtt gildi í sambandi við undirbúning stoðvirkja. Mynd 1 sýnir niðurstöður snjódýptarmælinganna í maí 2008 í efri hluta Hafnarfjalls ofan byggðarinnar við Siglufjörð, þar sem uppsetning stoðvirkja hófst árið 2013.

Þróun SM4 snjódýptarmælisins (mynd 2), sem framleiddur er af fyrirtækinu POLS Engineering á Ísafirði, hélt áfram í samstarfi við Veðurstofuna og Vegagerðina. Veðurstofan rekur nú slíka mæla á Patreksfirði, í Bolungarvík, á Ísafirði, Siglufirði, Ólafsfirði, Seyðisfirði og í Neskaupstað auk þess sem Vegagerðin og Skíðasvæðið á Siglufirði reka nokkra mæla til viðbótar með Veðurstofunni. Alls eru þessi mælar nú á nítján stöðum hér á landi. Auk þess rekur norska vegagerðin tuttugu mæla af þessari tegund sem seldir hafa verið til Noregs. Áhersla hefur verið lögð á úrvinnslu og framsetningu gagna úr mælinum á vefsíðunni www.snowsense.is. Til viðbótar við snjódýpt sýnir mælirinn hitasnið í snjóþekjunni sem getur gefið góðar vísbendingar um lagskiptingu og myndun veikra laga. Rauðar línur eru sýndar á snjódýptargrafinu á þeim stöðum þar sem hitastigull er yfir viðmiðunarmörkun fyrir myndun kantaðra kristalla en slíkir kristallar eru ein algengasta gerð veikra laga hér á landi.

Hér fyrir neðan verður gerð nánari grein fyrir hættumati sem unnið var á Veðurstofunni á tímabilinu 2009-2017. Hættumat vegna ofanflóða fyrir þéttbýlisstaði er unnið af Veðurstofu Íslands á vegum hættumatsnefndar, sem skipuð er að umhverfisráðherra fyrir viðkomandi stað, á grundvelli reglugerða nr. 505/2000 og nr. 495/2007 um hættumat vegna ofanflóða, flokkun og nýtingu hættusvæða. Hættumatskort, skýrslur og kynningarefni fyrir íbúa og almenning um hættumat er aðgengilegt á hættumatsvef Veðurstofunnar („<http://www.vedur.is/ofanflod/hættumat>“). Dæmi um hættumatskort er sýnt á næstu síðu.

MYND 8. Snjódýpt (m) í Hafnarfjalli ofan Siglufjarðar þann 5. maí 2008 mæld með leysimælingu úr flugvél (lidar). Snjódýptin er reiknuð með því að draga hæð snjólaus yfirborðs sem mæld var þann 16. ágúst 2009 frá hæðinni sem mældist í maí árið áður þegar snjór þakti hlíðina. Snjódýptin er lítil á hryggjum og kúptum svæðum en nær yfir 7 m í lægðum og giljum þar sem sjór safnast í skafrenningi.

MYND 9. SM4 snjódýptarmælir. Hitanemar á 3 m langri stöng mæla hita í snjónum með 20 cm millibili. Breytingar í hita með tíma eru notaðar til þess að greina hvaða nemar eru á kafi í snjó og hvaða nemar standa upp úr og þessar upplýsingar nýttar til þess að meta snjódýpt.

4.2. DRANGSNES

Vinna við hættumat fyrir Drangsnæs hófst á Veðurstofunni árið 2008 og vettvangskönnun fór fram í febrúar það ár og í júní 2009. Niðurstöður hættumatsins voru kynntar í september 2009 (mynd 3). Nokkur hús á Drangsnæsi eru á A og B svæðum en ekki er skilgreint C-svæði í hættumatinu. Engar athugasemdir bárust við hættumatið.

4.3. VÍK Í MÝRDAL

Vinna við hættumat fyrir Vík hófst árið 2008 og fór vettvangskönnun fram í mars það ár og í júní og september 2009. Niðurstöður matsins voru kynntar í október 2009. Nokkur hús í Vík eru á A og B svæðum en engin hús á C-svæðum. Ekki bárust athugasemdir við matið.

4.4. KIRKJUBÆJARKLAUSTUR

Vinna við hættumat fyrir Klaustur hófst árið 2008 og fór vettvangskönnun fram í mars það ár og í júní, september og nóvember 2009. Fyrstu niðurstöður matsins voru kynntar í október 2009 og endurskoðað hættumat í nóvember 2009. Nokkur íbúðarhús og ýmsar aðrar byggingar á Klaustri eru á A og B svæðum en ekki er skilgreint C-svæði í hættumatinu. Ekki bárust athugasemdir við endurskoðaða hættumatið.

4.5. AKUREYRI

Vinna við hættumat fyrir Akureyri hófst vorið 2008 með fundi starfsmanna Veðurstofunnar með hættumatsnefnd og vettvangsferð um Akureyrarbrekkur. Frekari könnun á aðstæðum fór fram í desember 2009 og febrúar 2010 og voru niðurstöður kynntar í apríl 2010. Talin er hætta á snjóflóðum og aurskriðum undir Akureyrarbrekkum innan þéttbýlisins á Akureyri og þar eru rúmlega tveir tugir íbúðarhúsa og annarra bygginga á A-svæðum en ekki eru skilgreind B- eða C-svæði í hættumatinu. Trjágróður í Akureyrarbrekkum veitir nokkra vörn gegn snjóflóðum og taka hættusvæði mið af því. Engar athugasemdir bárust við hættumatið.

4.6. MOSFELLSBÆR

Vinna við hættumat fyrir Mosfellsbær hófst vorið 2010 og aðstæður á vettvangi voru kannaðar í ágúst og september. Matið var kynnt í júní 2011. Hætta er á snjóflóðum og skriðuföllum undir Úlfarsfelli og Helgafelli en hún er tiltölulega lítil miðað við ofanflóðahættu á flestum öðrum þéttbýlistöðum hér á landi þar sem talin er hætta á ofanflóðum. Nokkrar byggingar eru á A-svæðum en engar á B-svæði sem afmarkað er undir Úlfarsfelli. Ekki eru skilgreind C-svæði í hættumatinu. Engar efnislegar athugasemdir bárust við hættumatið.

4.7. ÍSAFJÖRÐUR

Hættumat fyrir innanverðan Gleiðarhjalla á Ísafirði var endurskoðað árið 2012 í framhaldi af því að nokkur snjóflóð, sem hafa fallið úr hlíðinni á þessum stað á síðustu árum, gefa til kynna að fyrra hættumat frá 2002 vanmeti snjóflóðahættuna. Endurskoðaða hættumatið var lagt til grundvallar tillögu um varnaraðgerðir gegn snjóflóðum fyrir byggðina undir Gleiðarhjalla.

4.8. KJALARNES

Vinna við mat á hættu á Kjalarnesi vegna skriðufalla og snjóflóða úr Esju hófst með hættumati fyrir bæinn Kerhóla árið 2010. Nokkrum árum síðar var hættumetna svæðið stækkað og hættusvæði afmörkuð frá Skrauthólum suður fyrir Búhamar. Á hættusvæðum eru tólf íbúðarhús, þar af fimm á C-svæði, tvö á B-svæði og fimm á A-svæði. Skipulagsyfirlögin voru jafnframt hvött til þess að huga að stefnumörkun um landnýtingu á Kjalarnesi með tilliti til ofanflóðahættu með því að taka tillit til safnáhættu, hættu á efnislegu tjóni og röskunar á samfélagi, auk einstaklingsáhættu eins og kveðið er á um í reglugerð um hættumat, en svæðið undir Esjuhlíðum á Kjalarnesi er meðal þekktustu skriðusvæða landsins. Niðurstöður hættumatsins voru kynntar í ágúst og september 2014. Þrjár athugasemdir bárust frá íbúum og hverfisráði Kjalarness. Fjallað var um athugasemdirnar í hættumatsnefnd, sem taldi að athugasemdirnar gæfu ekki tilefni til endurskoðunar á áður kynnti tillögu að hættumati og samþykkti að ganga frá því óbreyttu til staðfestingar umhverfis- og auðlindaráðherra sem undirritaði matið í maí 2015.

4.9. SAUÐÁRKRÓKUR

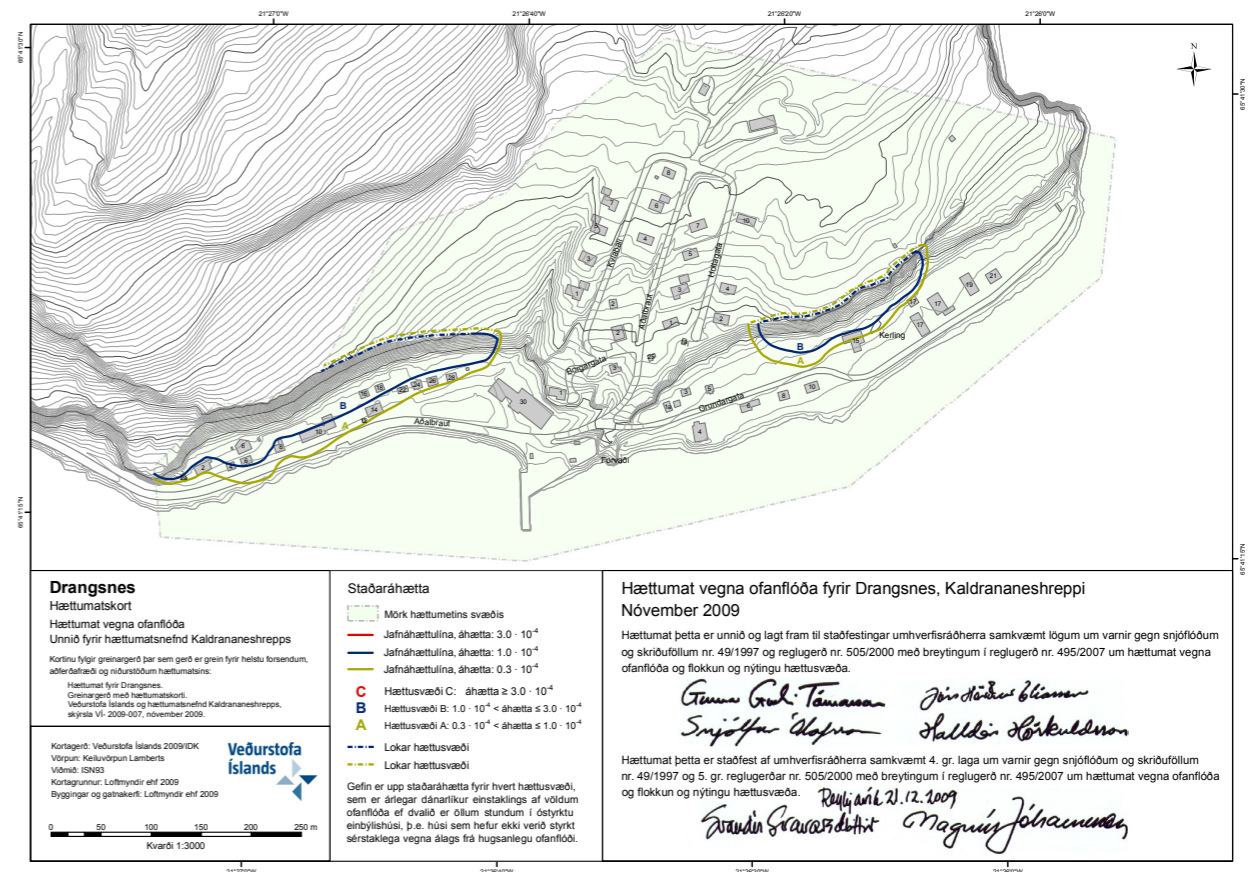
Vinna við hættumat fyrir Sauðárkrók hófst á Veðurstofunni árið 2013 og vettvangskönnun fór fram í maí það ár. Niðurstöður hættumatsins voru kynntar í nóvember 2015. Alls eru 25 hús á A-svæði en engin á B- eða C-svæði skv. matinu. Engar athugasemdir bárust við hættumatið og var það staðfest af umhverfis- og auðlindaráðherra í mars 2016.

4.10. BÍLDUDALUR

Hættumat fyrir Bildudal frá 2004 var endurskoðað eftir byggingu leiðigarðs undir Búðargili 2008-2010 og matið jafnframt útvíkkað til bæði suðurs og norðurs. Alls telst garðurinn verja 58 húseignir. Hið hættumetna svæði nær frá Stóruskriðu, nokkru innan þéttbýlisins á Bildudal, og út fyrir byggðina að Banahlein. Matið var að mestu leyti unnið á árum sem þessi skýrsla nær til þó það væri ekki staðfest fyrr en 2018. Hættumatið var lagt fram til kynningar í júlí 2017 og bárust ekki athugasemdir við það. Umhverfis- og auðlindaráðherra staðfesti matið í desember 2018.

4.11. SEYÐISFJÖRÐUR

Jarðfræðileg könnun og ýmsar rannsóknir á árunum 2002-2013 leiddu í ljós vísbendingar um að miklar skriður hafi á síðustu árpúsundum fallið úr svokallaðri Botnabrún niður yfir svæðið þar sem nú er suðurhluti Seyðisfjarðar-kaupstaðar. Ofanflóðahætta á þessu svæði er vanmetin í núgildandi hættumati frá árinu 2002. Sumarið 2015 fór fram forkönnun á mögulegum varnaraðgerðum fyrir þetta svæði í samvinnu við erlenda sérfræðinga og kom skýrsla með niðurstöðunum út sumarið 2016. Í framhaldi af henni verður unnið að frumathugun á varnarkostum fyrir þetta svæði. Unnið er að endurskoðun hættumats fyrir Seyðisfjörð eftir byggingu varnargarða á Brún í Bjólfi, en byggingu þeirra lauk árið 2005, og til þess að leggja mat á skriðuhættu í suðurhluta bæjarins sem fyrr var nefnd. Drög að hættumati fyrir norðurhluta bæjarins undir Bjólfi voru kynnt bæjaryfirlögunum árið 2011 en hafa ekki verið kynnt Seyðisfjörðum enn sem komið er eða staðfest af ráðherra. Gert er ráð fyrir að nýtt hættumat verði kynnt árið 2019.

4.12. STAÐBUNDIÐ HÆTTUMAT

Veðurstofan gerir hættumat fyrir einstakar byggingarlóðir fyrir sveitarfélög, fyrirtæki og einstaklinga þar sem framkvæmdir eru fyrirhugaðar á svæðum þar sem ofanflóð eru hugsanleg en ofanflóðahættumat liggur ekki fyrir. Slíkt mat var unnið fyrir 45 staði á árunum 2009-2017.

4.13. ÚTTEKT Á OFANFLÓÐAHÆTTU Í DREIFBÝLI

Lagabreyting sem gerð var árið 2008 heimilar Ofanflóðasjóði að kosta úttekt á hættu á ofanflóðum í dreifbýli þar sem ofanflóð hafa fallið á byggð eða nærri henni eða hætta er talin á slíku. Tilgangurinn er að draga saman upplýsingar um ofanflóðasögu viðkomandi svæðis og flokka bæi eftir hættu. Áhersla er lögð á að finna bæi sem taldir eru í „verulegri ofanflóðahættu“. Miðað er við að staðaráhætta bæjar í verulegri ofanflóðahættu kunni að samsvara hættusvæði C samkvæmt hættumatsreglugerð. Þrátt fyrir slíka samsvörun, hefur könnunin ekki formlegt gildi fyrir skipulag byggðar en hún nýtist hins vegar sem almenn þekkingaröflun fyrir skipulagsvinnu í viðkomandi sveitarfélögum. Jafnframt nýtist hún fyrir íbúa svæðisins og yfirvöld almannavarna í sambandi við viðbúnað við yfirvofandi ofanflóðahættu sem og snjóflóðavakt VÍ. Eftir sem áður getur verið ástæða til að vinna formlegt staðbundið hættumat fyrir einstaka sveitabæi.

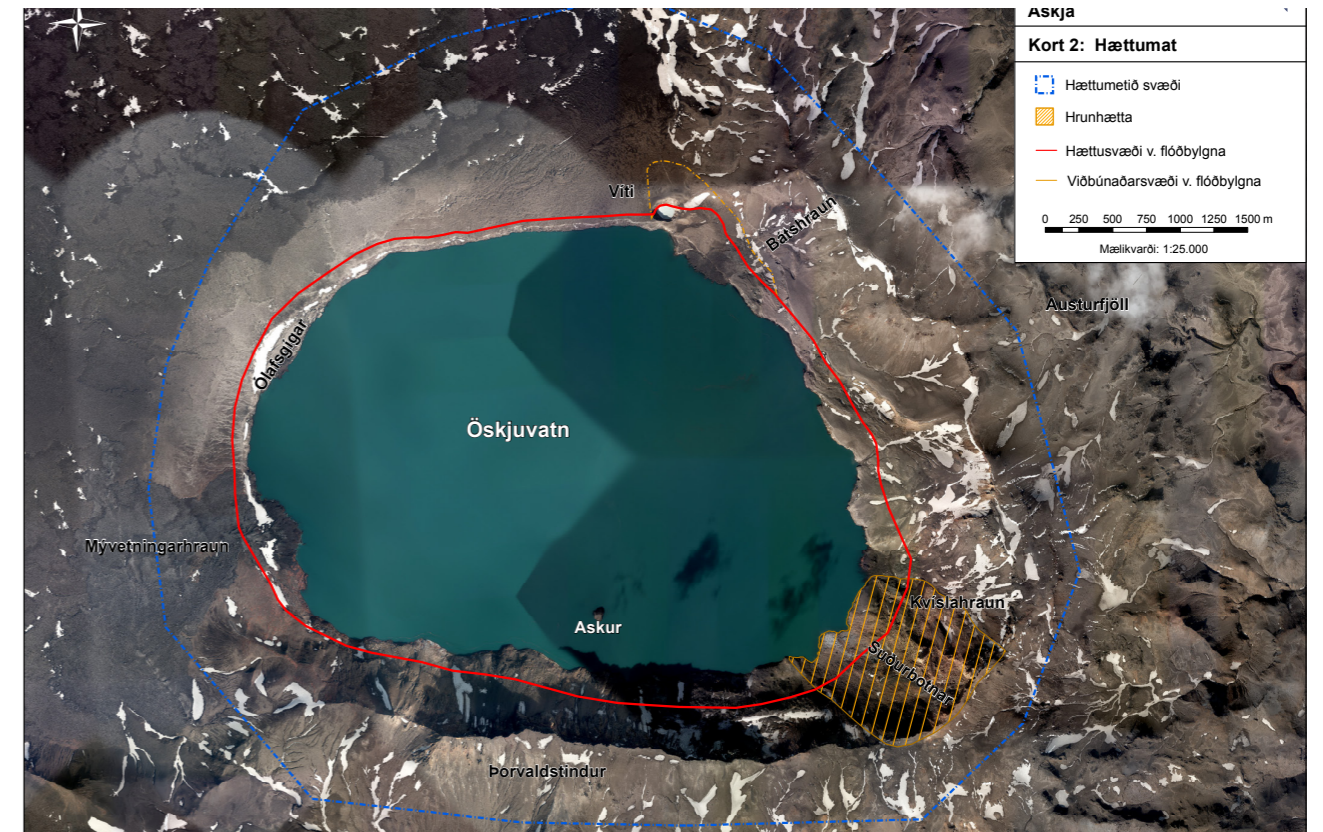
Viðast hefur komið á daginn að ofanflóðasaga í dreifbýli er mun meiri en vitneskja var um á VÍ. Á árunum 2009-2017 var unnið að könnun á ofanflóðahættu í Fnjóskadal, Öxnadal, Hörgárdal, auk þess sem gagna var aflað um ofanflóðasögu Öundurfarðar, Dýrafarðar og Skagafarðar. Skýrslu með niðurstöðum könnunar á ofanflóðaaðstæðum í Öxnadal og Hörgárdal kom út árið 2016.

4.14. BERGHLAUP Í ÖSKJU OG FLÓÐBYLGJA Á ÖSKJUVATNI

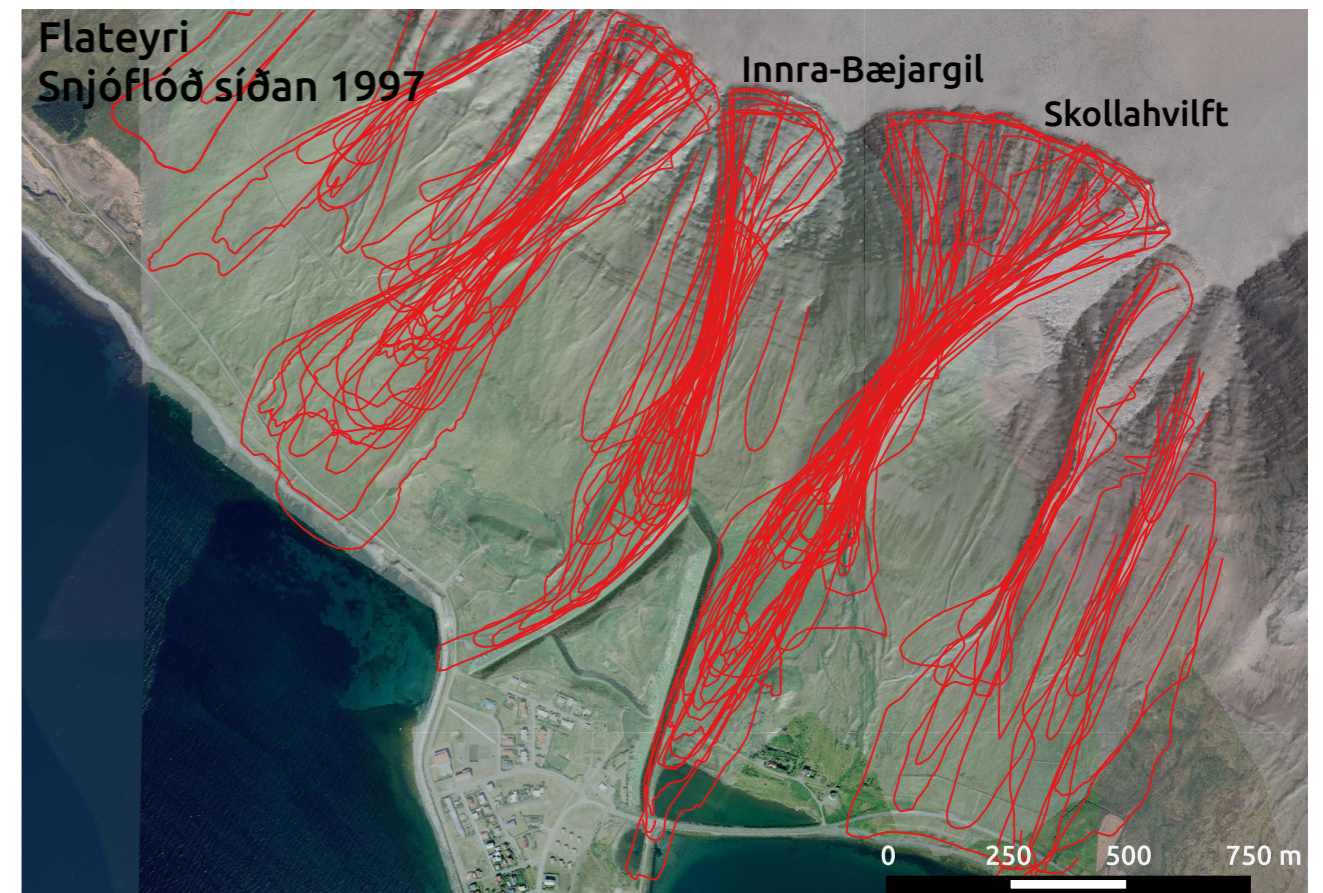
Hættumat vegna berghlaupa og flóðbylgna í Öskju var unnið af Veðurstofunni með tilstyrk Ofanflóðasjóðs og Vatnajökulsþjóðgarðs í framhaldi af stóru berghlaupi sem féll í Öskjuvatn 21. júlí 2014 og olli mikilli flóðbylgju á vatninu. Niðurstaða matsins (mynd 4), sem gefið var út 2016, er að áhætta einstaklinga af völdum slíkra hlaupa sé ekki mikil en þó sé tilefni til ákveðinna aðgerða til þess að draga úr slyshættu starfsmanna og annarra sem oft eiga leið um svæðið við Öskjuvatn. Svæði við bakka Öskjuvatns, þar sem flóðbylgjur geta skapað hættu, voru afmörkuð á korti og jafnframt svæði sem talin eru varhugaverð vegna óstöðugra jarðlaga. Annars vegar var skilgreint hættusvæði miðað við flóðbylgjur af völdum berghlaupa sem eru allt að því jafn stór og hlaupið 2014 og hins vegar er viðbúnaðarsvæði sem svarar til allt að tvöfalt stærri hlaupa.

4.15. SNJÓFLÓÐ SEM FALLIÐ HAFNA Á VARNARGARÐA

Allmörg snjóflóð hafa fallið á varnargarða hér á landi síðan fyrstu garðarnir voru reistir á Flateyri árið 1997. Samtals eru skráð yfir 40 flóð sem fallið hafa á leiðigarða og þvergarða á Bíldudal, Flateyri, í Bolungarvík, á Ísafirði, Siglufirði og Seyðisfirði, allt upp í níu flóð á einn og sama garðinn. Flest flóð hafa fallið á leiðigarðana undir Skollahvilft og Innra-Bæjargili á Flateyri, á varnarfleyg ofan sorpbrennslunnar Funa við Skutulsfjörð og á leiðigarða undir Ytra-Strengsgili og Jörundarskál á Siglufirði. Starfsmenn Veðurstofunnar mæla slík flóð og er lögð áhersla á að kanna ummerki um hæstu flóðmörk á gördunum, útlínur flóðanna, rúmmál og aðrar upplýsingar sem máli skipta við mat á virkni garðanna. Þessi fjölmörgu snjóflóð staðfesta í stórum dráttum hættumatið sem lagt hefur verið til grundvallar við hönnun garðanna. Einnig sýnir fjöldi þeirra flóða sem fallið hafa á garðana sem fyrst voru reistir, réttmæti forgangsröðunar varnarvirkjaframkvæmda sem ákveðin var í samráði stjórnvalda og sveitarfélaga eftir snjóflóðasýslin í Súðavík og á Flateyri 1995. Mynd 5 sýnir útlínur snjóflóða á Flateyri síðan varnargarðar voru reistir þar árið 1997. Sjá má að snjóflóð hafa fallið niður með endilöngum leiðigördunum beggja vegna þorpsins, síðast úr Innra-Bæjargili í nóvember 2017. Ljóst er að að snjóflóð hefðu fallið niður undir byggðina oft en einu sinni á þessu tímabili ef varnargarðanna nyti ekki við.

MYND 10. Kort af hættusvæðum vegna hugsanlegrar flóðbylgju í Öskjuvatni.

MYND 11. Snjóflóð sem fallið hafa á Flateyri síðan varnargarðar voru reistir ofan byggðarinnar árið 1997. Bakgrunnur er loftmynd frá ©Loftmyndum ehf. og skygging landlíkans.

5. ÁRSREIKNINGAR OFANFLÓÐASJÓÐS

5.1. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2017

Rekstrarreikningur ársins 2017

	Reikningur 2017
Tekjur	
Framlög ríkissjóðs	448.500.000
Tekjur samtals	448.500.000
Gjöld	
Laun og launatengd gjöld	1.949.340
Framlög og tilfærslur	1.405.748.156
Annar rekstrarkostnaður	292.240.938
Gjöld samtals	1.699.938.434
Afkoma (tap) fyrir fjármagnsliði	(1.251.438.434)
Fjármunartekjur og (fjármagnsgjöld)	
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður	634.071.734
Vaxtagjöld, verðbætur og gengismunur	(111.627)
	633.960.107
Afkoma ársins	(617.478.327)
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum	
Rekstur	(294.301.905)
Fjármagnstílfærslur	(323.176.422)
	(617.478.327)

Efnahagsreikningur 31. desember 2017

	31.12.2017	Stofnefnahags- reikningur 1.1.2017
Eignir		
Áhættufjármunir og langtímakröfur:		
Langtímakröfur	214.267.229	226.023.446
Fastafjármunir samtals	214.267.229	226.023.446
Veltufjármunir		
Næsta árs afborganir langtímakrafna	22.898.240	23.771.966
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	4.743.309	531.685.019
Handbært fé	19.119.784.800	16.696.959.197
Veltufjármunir samtals	19.147.426.349	17.252.416.182
Eignir samtals	19.361.693.578	17.478.439.628
Skuldir og eigið fé		
Eigið fé		
Hrein eign	13.951.519.428	14.568.997.755
Eigið fé samtals	13.951.519.428	14.568.997.755
Skuldir		
Skammtímaskuldir		
Tengdir aðilar	4.875.162.167	2.813.062.249
Viðskiptaskuldir	101.539.857	96.379.624
Ýmsar skammtímaskuldir	286.672.126	0
Frestun tekjufærslu fjárfestingaheimilda	146.800.000	0
	5.410.174.150	2.909.441.873
Skuldir samtals	5.410.174.150	2.909.411.873
Eigið fé og skuldir samtals	19.361.693.578	17.478.439.628

Sjóðstreymi árið 2017

2017

Rekstrarhreyfingar

Hreint veltufé frá rekstri:	
Afkoma ársins	(617.478.327)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:	
Verðbætur og gengismunur	(11.142.023)
	(628.620.350)

Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:	
Afborganir veittra lána	526.941.710
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:	
Skammtímaskuldir	<u>291.832.359</u>
Fjárfestingahreyfingar samtals	818.774.069

Handbært fé frá rekstri **190.153.719**

Fjárfestingahreyfingar

Veitt lán, afborgun ársins	<u>23.771.966</u>
	23.771.966

Fjármögnunarhreyfingar

Tengdir aðilar	<u>2.062.099.918</u>
	2.208.899.918

Hækkun (lækkun) á handbæru fé	2.422.825.603
Handbært fé í byrjun árs	<u>16.696.959.197</u>
Handbært fé í árslok	<u>19.119.784.800</u>

5.2. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2016

Rekstrarreikningur ársins 2016

	Reikningur 2016	Reikningur 2015	Fjárheimildir 2016
Tekjur			
Sértekjur	874.510.179	677.388.676	660.000.000
Markaðar tekjur	2.251.247.020	2.083.823.185	595.300.000
Aðrar rekstrartekjur	0	0	0
Tekjur samtals	3.125.757.199	2.761.211.861	1.255.300.000
Gjöld			
Almennur rekstur	19.756.488	20.321.105	14.800.000
101 Almennur rekstur	19.756.488	20.321.105	14.800.000
Stofnkostnaður	1.284.818.580	1.339.542.100	1.240.500.000
660 Ofanflóðasjóður	1.284.818.580	1.339.542.100	1.240.500.000
Gjöld samtals	1.304.575.068	1.359.863.205	1.255.300.000
Tekjur umfram gjöld	1.821.182.131	1.401.348.656	0
Framlag úr ríkissjóði	0	0	0
Hagnaður/tap ársins	1.821.182.131	1.401.348.656	0

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

	2016	2015
Eignir		
Fastafjármunir		
Áhættufjármunir	0	0
Langtímakröfur	1.240.496.819	1.361.911.835
Fastafjármunir samtals	1.240.496.819	1.361.911.835
Veltufjármunir		
Vörubirgðir	0	0
Inneign hjá ríkissjóði	0	0
Skammtímalán	0	0
Skammtímakröfur	1.160.460.374	945.904.161
Handbært fé	16.696.959.197	14.474.641.429
Veltufjármunir samtals	17.857.419.571	15.420.545.590
Eignir samtals	19.097.916.390	16.782.457.425
Skuldir og eigið fé		
Eigið fé		
Höfuðstóll		
Staða í ársbyrjun	1.146.446.820	1.171.621.349
Breyting v/lokafjálaga	0	0
Hagnaður/tap ársins	165.235.111	-25.174.529
Höfuðstóll í árslok	1.311.681.931	1.146.446.820
Annað eigið fé		
Bundið eigið fé	14.628.846.162	12.972.899.142
Framlag til eignamyndunar	247.946.424	247.946.424
Annað eigið fé samtals	14.876.792.586	13.220.845.566
Eigið fé í árslok	16.188.474.517	14.367.292.386
Skuldir		
Langtímaskuldir	0	0
Skammtímaskuldir		
Yfirdráttur á bankareikningum	0	0
Skuld við ríkissjóð	2.798.967.125	2.210.512.906
Skammtímalántökur	0	0
Aðrar skammtímaskuldir	110.474.748	204.652.133
Skuldir samtals	2.909.441.873	2.415.165.039
Skuldir og eigið fé samtals	19.097.916.390	16.782.457.425

Sjóðstreymi árið 2016

	2016	2015
Hagnaður/tap ársins	1.821.182.131	1.401.348.656
Breyting rekstratekna, eigna og skulda		
Breyting skammtímakrafna og birgða	-214.556.213	-27.968.123
Breyting skammtímaskulda	-94.177.385	102.513.451
Handbært fé frá rekstri	1.512.448.533	1.475.893.984
Fjárfestingahreyfingar		
Veitt lán	-113.468.522	-148.414.926
Afborganir veittra lána	234.883.538	80.104.229
Endurmatveittra lána	0	0
Breytingar á áhættufjármunum	0	0
Fjárfestingahreyfingar samtals	121.415.016	-68.310.697
Fjármögnunarhreyfingar		
Framlag ríkissjóðs	0	0
Tekjur innheimtar af ríkissjóði	0	0
Greitt úr ríkissjóði	588.454.219	676.894.303
Tekin lán	0	0
Afborganir tekinna lána	0	0
Endurmat tekinna lána	0	0
Fjármögnunarhreyfingar samtals	588.454.219	676.894.303
Breyting á handbæru fé	2.222.317.768	2.084.477.590
Handbært fé í ársbyrjun	14.474.641.429	12.390.163.839
Handbært fé, hreyfingar	2.222.317.768	2.084.477.590
Handbært fé í árslok	16.696.959.197	14.474.641.429

5.3. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2015

Rekstrarreikningur ársins 2015

	Reikningur 2015	Reikningur 2014	Fjárheimildir 2015
Tekjur			
Sértekjur	677.388.676	651.807.697	607.000.000
Markaðar tekjur	2.083.823.185	2.027.384.851	657.300.000
Aðrar rekstrartekjur	0	0	0
Tekjur samtals	2.761.211.861	2.679.192.548	1.264.300.000
Gjöld			
Almennur rekstur	20.321.105	15.342.309	14.800.000
101 Almennur rekstur	20.321.105	15.342.309	14.800.000
Stofnkostnaður	1.339.542.100	1.963.438.863	1.249.500.000
660 Ofanflóðasjóður	1.339.542.100	1.963.438.863	1.249.500.000
Gjöld samtals	1.359.863.205	1.978.781.172	1.264.300.000
Tekjur umfram gjöld	1.401.348.656	700.411.376	0
Framlag úr ríkissjóði	0	0	0
Hagnaður/tap ársins	1.401.348.656	700.411.376	0

Efnahagsreikningur 31. desember 2015

	2015	2014
Eignir		
Fastafjármunir		
Áhættufjármunir	0	0
Langtímakröfur	1.361.911.835	1.293.601.138
Fastafjármunir samtals	1.361.911.835	1.293.601.138
Veltufjármunir		
Vörubirgðir	0	0
Inneign hjá ríkissjóði	0	0
Skammtímalán	0	0
Skammtímakröfur	945.904.161	917.936.038
Handbært fé	14.474.641.429	12.390.163.839
Veltufjármunir samtals	15.420.545.590	13.308.099.877
Eignir samtals	16.782.457.425	14.601.701.015
Skuldir og eigið fé		
Eigið fé		
Höfuðstóll		
Staða í ársbyrjun	1.171.621.349	1.551.294.824
Breyting v/lokafjárlaga	0	0
Hagnaður/tap ársins	-25.174.529	-379.673.475
Höfuðstóll í árslok	1.146.446.820	1.171.621.349
Annað eigið fé		
Bundið eigið fé	12.972.899.142	11.546.375.957
Framlag til eignamyndunar	247.946.424	247.946.424
Annað eigið fé samtals	13.220.845.566	11.794.322.381
Eigið fé í árslok	14.367.292.386	12.965.943.730
Skuldir		
Langtímaskuldir	0	0
Skammtímaskuldir		
Yfirdráttur á bankareikningum	0	0
Skuld við ríkissjóð	2.210.512.906	1.533.618.603
Skammtímalántökur	0	0
Aðrar skammtímaskuldir	204.652.133	102.138.682
Skuldir samtals	2.415.165.039	1.635.757.285
Skuldir og eigið fé samtals	16.782.457.425	14.601.701.015

Sjóðstreymi árið 2015

	2015	2014
Hagnaður/tap ársins	1.401.348.656	700.411.376
Breyting rekstratekna, eigna og skulda		
Breyting skammtímakrafna og birgða	-27.968.123	130.729.454
Breyting skammtímaskulda	102.513.451	-25.741.381
Handbært fé frá rekstri	1.475.893.984	805.399.449
Fjárfestingahreyfingar		
Veitt lán	-148.414.926	-152.454.632
Afborganir veittra lána	80.104.229	210.949.058
Endurmatveittra lána	0	0
Breytingar á áhættufjármunum	0	0
Fjárfestingahreyfingar samtals	-68.310.697	58.494.426
Fjármögnunarhreyfingar		
Framlag ríkissjóðs	0	0
Tekjur innheimtar af ríkissjóði	0	0
Greitt úr ríkissjóði	676.894.303	1.188.441.572
Tekin lán	0	0
Afborganir tekinna lána	0	0
Endurmat tekinna lána	0	0
Fjármögnunarhreyfingar samtals	676.894.303	1.188.441.572
Breyting á handbæru fé	2.084.477.590	2.052.335.447
Handbært fé í ársbyrjun	12.390.163.839	10.337.828.392
Handbært fé, hreyfingar	2.084.477.590	2.052.335.447
Handbært fé í árslok	14.474.641.429	12.390.163.839

5.4. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2014

Rekstrarreikningur ársins 2014

	Reikningur 2014	Reikningur 2013	Fjárheimildir 2014
Tekjur			
Sértekjur	651.807.697	638.123.544	500.000.000
Markaðar tekjur	2.027.384.851	2.037.239.570	947.300.000
Aðrar rekstrartekjur	0	0	0
Tekjur samtals	2.679.192.548	2.675.363.114	1.447.300.000
Gjöld			
Almennur rekstur	15.342.309	15.870.212	14.800.000
101 Almennur rekstur	15.342.309	15.870.212	14.800.000
Stofnkostnaður	1.963.438.863	1.225.676.191	1.432.500.000
660 Ofanflóðasjóður	1.963.438.863	1.225.676.191	1.432.500.000
Gjöld samtals	1.978.781.172	1.241.546.403	1.447.300.000
Tekjur umfram gjöld	700.411.376	1.433.816.711	0
Framlag úr ríkissjóði	0	0	0

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

	2014	2013
Eignir		
Fastafjármunir		
Áhættufjármunir	0	0
Langtímakröfur	1.293.601.138	1.352.095.564
Fastafjármunir samtals	1.293.601.138	1.352.095.564
Veltufjármunir		
Vörubirgðir	0	0
Inneign hjá ríkissjóði	0	0
Skammtímalán	0	0
Skammtímakröfur	917.936.038	1.048.665.492
Handbært fé	12.390.163.839	10.337.828.392
Veltufjármunir samtals	13.308.099.877	11.386.493.884
Eignir samtals	14.601.701.015	12.738.589.448
Skuldir og eigið fé		
Eigið fé		
Höfuðstóll		
Staða í ársbyrjun	1.551.294.824	1.308.717.683
Breyting v/lokafjálaga	0	0
Hagnaður/tap ársins	-379.673.475	242.577.141
Höfuðstóll í árslok	1.171.621.349	1.551.294.824
Annað eigið fé		
Bundið eigið fé	11.546.375.957	10.466.291.106
Framlag til eignamyndunar	247.946.424	247.946.424
Annað eigið fé samtals	11.794.322.381	10.714.237.530
Eigið fé í árslok	12.965.943.730	12.265.532.354
Skuldir		
Langtímaskuldir	0	0
Skammtímaskuldir		
Yfirdráttur á bankareikningum	0	0
Skuld við ríkissjóð	1.533.618.603	345.177.031
Skammtímalántökur	0	0
Aðrar skammtímaskuldir	102.138.682	127.880.063
Skuldir samtals	1.635.757.285	473.057.094
Skuldir og eigið fé samtals	14.601.701.015	12.738.589.448

Sjóðstreymi árið 2014

	2014	2013
Hagnaður/tap ársins	700.411.376	1.433.816.711
Breyting rekstratekna, eigna og skulda		
Breyting skammtímakrafna og birgða	130.729.454	-43.571.144
Breyting skammtímaskulda	-25.741.381	77.550.425
Handbært fé frá rekstri	805.399.449	1.467.795.992
Fjárfestingahreyfingar		
Veitt lán	-152.454.632	-184.630.164
Afborganir veittra lána	210.949.058	85.550
Endurmatveittra lána	0	0
Breytingar á áhættufjármunum	0	0
Fjárfestingahreyfingar samtals	58.494.426	-184.544.614
Fjármögnunahreyfingar		
Framlag ríkissjóðs	0	0
Tekjur innheimtar af ríkissjóði	0	0
Greitt úr ríkissjóði	1.188.441.572	807.326.061
Tekin lán	0	0
Afborganir tekinna lána	0	0
Endurmat tekinna lána	0	0
Fjármögnunahreyfingar samtals	1.188.441.572	807.326.061
Breyting á handbæru fé	2.052.335.447	2.090.577.439
Handbært fé í ársbyrjun	10.337.828.392	8.247.250.953
Handbært fé, hreyfingar	2.052.335.447	2.090.577.439
Handbært fé í árslok	12.390.163.839	10.337.828.392

5.5. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2013

Rekstrarreikningur ársins 2013

	Reikningur 2013	Reikningur 2012	Fjárheimildir 2013
Tekjur			
Sértekjur	638.123.544	532.208.612	418.000.000
Markaðar tekjur	2.037.239.570	1.839.970.099	846.000.000
Aðrar rekstrartekjur	0	0	0
Tekjur samtals	2.675.363.114	2.372.178.711	1.264.000.000
Gjöld			
Almennur rekstur	15.870.212	13.384.219	15.000.000
101 Almennur rekstur	15.870.212	13.384.219	15.000.000
Stofnkostnaður	1.225.676.191	1.453.815.861	1.249.000.000
660 Ofanflóðasjóður	1.225.676.191	1.453.815.861	1.249.000.000
Gjöld samtals	1.241.546.403	1.467.200.080	1.264.000.000
Tekjur umfram gjöld	1.433.816.711	904.978.631	0
Framlag úr ríkissjóði	0	0	0
Hagnaður/tap ársins	1.433.816.711	904.978.631	0

Efnahagsreikningur 31. desember 2013

	2013	2012
Eignir		
Fastafjármunir		
Áhættufjármunir	0	0
Langtímakröfur	1.352.095.564	1.167.550.950
Fastafjármunir samtals	1.352.095.564	1.167.550.950
Veltufjármunir		
Vörubirgðir	0	0
Inneign hjá ríkissjóði	0	462.149.030
Skammtímalán	0	0
Skammtímakröfur	1.048.665.492	1.005.094.348
Handbært fé	10.337.828.392	8.247.250.953
Veltufjármunir samtals	11.386.493.884	9.714.494.331
Eignir samtals	12.738.589.448	10.882.045.281
Skuldir og eigið fé		
Eigið fé		
Höfuðstóll		
Staða í ársbyrjun	1.308.717.683	1.372.709.151
Breyting v/lokafjárlaga	0	0
Hagnaður/tap ársins	242.577.141	-63.991.468
Höfuðstóll í árslok	1.551.294.824	1.308.717.683
Annað eigið fé		
Bundið eigið fé	10.466.291.106	9.275.051.536
Framlag til eignamyndunar	247.946.424	247.946.424
Annað eigið fé samtals	10.714.237.530	9.522.997.960
Eigið fé í árslok	12.265.532.354	10.831.715.643
Skuldir		
Langtímaskuldir	0	0
Skammtímaskuldir		
Yfirdráttur á bankareikningum	0	0
Skuld við ríkissjóð	345.177.031	0
Skammtímalántökur		
Aðrar skammtímaskuldir	127.880.063	50.329.638
Skuldir samtals	473.057.094	50.329.638
Skuldir og eigið fé samtals	12.738.589.448	10.882.045.281

Sjóðstreymi árið 2013

	2013	2012
Hagnaður/tap ársins	1.433.816.711	904.978.631
Breyting rekstratekna, eigna og skulda		
Breyting skammtímakrafna og birgða	-43.571.144	-134.202.880
Breyting skammtímaskulda	77.550.425	-56.687.397
Handbært fé frá rekstri	1.467.795.992	714.088.354
Fjárfestingahreyfingar		
Veitt lán	-184.630.164	-97.606.517
Afborganir veittra lána	85.550	696.792
Endurmatveittra lána	0	0
Breytingar á áhættufjármunum	0	0
Fjárfestingahreyfingar samtals	-184.544.614	-96.909.725
Fjármögnunarhreyfingar		
Framlag ríkissjóðs	0	0
Tekjur innheimtar af ríkissjóði	0	0
Greitt úr ríkissjóði	807.326.061	-328.215.382
Tekin lán	0	0
Afborganir tekinna lána	0	0
Endurmat tekinna lána	0	0
Fjármögnunarhreyfingar samtals	807.326.061	-328.215.382
Breyting á handbæru fé	2.090.577.439	288.963.247
Handbært fé í ársbyrjun	8.247.250.953	7.958.287.706
Handbært fé, hreyfingar	2.090.577.439	288.963.247
Handbært fé í árslok	10.337.828.392	8.247.250.953

5.6. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2012

Rekstrarreikningur ársins 2012

	Reikningur 2012	Reikningur 2011	Fjárheimildir 2012
Tekjur			
Sértekjur	532.208.612	406.980.073	405.000.000
Markaðar tekjur	1.839.970.099	1.681.805.900	871.000.000
Aðrar rekstrartekjur	0	0	0
Tekjur samtals	2.372.178.711	2.088.785.973	1.276.000.000
Gjöld			
Almennur rekstur	13.384.219	11.534.426	15.000.000
101 Almennur rekstur	13.384.219	11.534.426	15.000.000
Stofnkostnaður	1.453.815.861	1.165.642.272	1.261.000.000
660 Ofanflóðasjóður	1.453.815.861	1.165.642.272	1.261.000.000
Gjöld samtals	1.467.200.080	1.177.176.698	1.276.000.000
Tekjur umfram gjöld	904.978.631	911.609.275	0
Framlag úr ríkissjóði	0	0	0
Hagnaður/tap ársins	904.978.631	911.609.275	0

Efnahagsreikningur 31. desember 2012

	2012	2011
Eignir		
Fastafjármunir		
Áhættufjármunir	0	0
Langtímakröfur	1.167.550.950	1.070.641.225
Fastafjármunir samtals	1.167.550.950	1.070.641.225
Veltufjármunir		
Vörubirgðir	0	0
Inneign hjá ríkissjóði	462.149.030	133.933.648
Skammtímalán	0	0
Skammtímakröfur	1.005.094.348	870.891.468
Handbært fé	8.247.250.953	7.958.287.706
Veltufjármunir samtals	9.714.494.331	8.963.112.822
Eignir samtals	10.882.045.281	10.033.754.047
Skuldir og eigið fé		
Eigið fé		
Höfuðstóll		
Staða í ársbyrjun	1.372.709.151	1.515.905.776
Breyting v/lokafjálaga	0	0
Hagnaður/tap ársins	-63.991.468	-143.196.625
Höfuðstóll í árslok	1.308.717.683	1.372.709.151
Annað eigið fé		
Bundið eigið fé	9.275.051.536	8.306.081.437
Framlag til eignamyndunar	247.946.424	247.946.424
Annað eigið fé samtals	9.522.997.960	8.554.027.683
Eigið fé í árslok	10.831.715.643	9.926.737.012
Skuldir		
Langtímaskuldir	0	0
Skammtímaskuldir		
Yfirdráttur á bankareikningum	0	0
Skuld við ríkissjóð	0	0
Skammtímalántökur	0	0
Aðrar skammtímaskuldir	50.329.638	107.017.035
Skuldir samtals	50.329.638	107.017.035
Skuldir og eigið fé samtals	10.882.045.281	10.033.754.047

Sjóðstreymi árið 2012

	2012	2011
Hagnaður/tap ársins	904.978.631	911.609.275
Breyting rekstratekna, eigna og skulda		
Breyting skammtímakrafna og birgða	-134.202.880	-110.610.034
Breyting skammtímaskulda	-56.687.397	58.392.164
Handbært fé frá rekstri	714.088.354	859.391.405
Fjárfestingahreyfingar		
Veitt lán	-97.606.517	-161.427.280
Afborganir veittra lána	696.792	0
Endurmatveittra lána	0	0
Breytingar á áhættufjármunum	0	0
Fjárfestingahreyfingar samtals	-96.909.725	-161.427.280
Fjármögnunarahreyfingar		
Framlag ríkissjóðs	0	0
Tekjur innheimtar af ríkissjóði	0	0
Greitt úr ríkissjóði	-328.215.382	946.647.476
Tekin lán	0	0
Afborganir tekinnna lána	0	0
Endurmat tekinnna lána	0	0
Fjármögnunarahreyfingar samtals	-328.215.382	946.647.476
Breyting á handbæru fé	288.963.247	1.644.611.601
Handbært fé í ársbyrjun	7.958.287.706	6.313.676.105
Handbært fé, hreyfingar	288.963.247	1.644.611.601
Handbært fé í árslok	8.247.250.953	7.958.287.706

5.7. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2011

Rekstrarreikningur ársins 2011

	Reikningur 2011	Reikningur 2010	Fjárheimildir 2011
Tekjur			
Sértekjur	406.980.073	555.810.048	370.000.000
Markaðar tekjur	1.681.805.900	1.606.398.535	627.000.000
Aðrar rekstrartekjur	0	0	0
Tekjur samtals	2.088.785.973	2.162.208.583	997.000.000
Gjöld			
Almennur rekstur	11.534.426	10.624.912	15.000.000
101 Almennur rekstur	11.534.426	10.624.912	15.000.000
Stofnkostnaður	1.165.642.272	674.047.336	982.000.000
660 Ofanflóðasjóður	1.165.642.272	674.047.336	982.000.000
Gjöld samtals	1.177.176.698	684.672.248	997.000.000
Tekjur umfram gjöld	911.609.275	1.477.536.335	0
Framlag úr ríkissjóði	0	0	0
Hagnaður/tap ársins	911.609.275	1.477.536.335	0

Efnahagsreikningur 31. desember 2011

	2011	2010
Eignir		
Fastafjármunir		
Áhættufjármunir	0	0
Langtímakröfur	1.070.641.225	909.213.945
Fastafjármunir samtals	1.070.641.225	909.213.945
Veltufjármunir		
Vörubirgðir	0	0
Inneign hjá ríkissjóði	133.933.648	1.080.581.124
Skammtímalán	0	0
Skammtímakröfur	870.891.468	760.281.434
Handbært fé	7.958.287.706	6.313.676.105
Veltufjármunir samtals	8.963.112.822	8.154.538.663
Eignir samtals	10.033.754.047	9.063.752.608
Skuldir og eigið fé		
Eigið fé		
Höfuðstóll		
Staða í ársbyrjun	1.515.905.776	1.434.767.976
Breyting v/lokafjárlaga	0	0
Hagnaður/tap ársins	-143.196.625	81.137.800
Höfuðstóll í árslok	1.372.709.151	1.515.905.776
Annað eigið fé		
Bundið eigið fé	8.306.081.437	7.251.275.537
Framlag til eignamyndunar	247.946.424	247.946.424
Annað eigið fé samtals	8.554.027.861	7.499.221.961
Eigið fé í árslok	9.926.737.012	9.015.127.737
Skuldir		
Langtímaskuldir	0	0
Skammtímaskuldir		
Yfirdráttur á bankareikningum	0	0
Skuld við ríkissjóð	0	0
Skammtímalántökur	0	0
Aðrar skammtímaskuldir	107.017.035	48.624.871
Skuldir samtals	107.017.035	48.624.871
Skuldir og eigið fé samtals	10.033.754.047	9.063.752.608

Sjóðstreymi árið 2011

	2011	2010
Hagnaður/tap ársins	911.609.275	1.477.536.335
Breyting rekstratekna, eigna og skulda		
Breyting skammtímakrafna og birgða	-110.610.034	-76.173.207
Breyting skammtímaskulda	58.392.164	-37.437.073
Handbært fé frá rekstri	859.391.405	1.363.926.055
Fjárfestingahreyfingar		
Veitt lán	-161.427.280	-66.797.277
Afborganir veittra lána	0	1.054.058
Endurmatveittra lána	0	0
Breytingar á áhættufjármunum	0	0
Fjárfestingahreyfingar samtals	-161.427.280	-65.743.219
Fjármögnunarhreyfingar		
Framlag ríkissjóðs	0	0
Tekjur innheimtar af ríkissjóði	0	0
Greitt úr ríkissjóði	946.647.476	318.226.871
Tekin lán	0	0
Afborganir tekinna lána	0	0
Endurmat tekinna lána	0	0
Fjármögnunarhreyfingar samtals	946.647.476	318.226.871
Breyting á handbæru fé	1.644.611.601	1.616.409.707
Handbært fé í ársbyrjun	6.313.676.105	4.697.266.398
Handbært fé, hreyfingar	1.644.611.601	1.616.409.707
Handbært fé í árslok	7.958.287.706	6.313.676.105

5.8. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2010

Rekstrarreikningur ársins 2010

	Reikningur 2010	Reikningur 2009	Fjárheimildir 2010
Tekjur			
Sértekjur	555.810.048	861.643.385	390.000.000
Markaðar tekjur	1.606.398.535	1.530.931.717	210.000.000
Aðrar rekstrartekjur	0	0	0
Tekjur samtals	2.162.208.583	2.392.575.102	600.000.000
Gjöld			
Almennur rekstur	10.624.912	11.660.584	8.000.000
101 Almennur rekstur	10.624.912	11.660.584	8.000.000
Stofnkostnaður	674.047.336	728.788.524	592.000.000
660 Ofanflóðasjóður	674.047.336	728.788.524	592.000.000
Gjöld samtals	684.672.248	740.449.108	600.000.000
Tekjur umfram gjöld	1.477.536.335	1.652.125.994	0
Framlag úr ríkissjóði	0	0	0
Hagnaður/tap ársins	1.477.536.335	1.652.125.994	0

Efnahagsreikningur 31. desember 2010

	2010	2009
Eignir		
Fastafjármunir		
Áhættufjármunir	0	0
Langtímaskuldir	909.213.945	843.470.726
Fastafjármunir samtals	909.213.945	843.470.726
Veltufjármunir		
Vörubirgðir	0	0
Inneign hjá ríkissjóði	1.080.581.124	1.398.807.995
Skammtímalán	0	0
Skammtímaskuldir	760.281.434	684.108.227
Handbært fé	6.313.676.105	4.697.108.227
Veltufjármunir samtals	8.154.538.663	6.780.182.620
Eignir samtals	9.063.752.608	7.623.653.346
Skuldir og eigið fé		
Eigið fé		
Höfuðstóll		
Staða í ársbyrjun	1.434.767.976	700.673.699
Breyting v/lokafjárlaga	0	0
Hagnaður/tap ársins	84.137.800	734.094.277
Höfuðstóll í árslok	1.515.905.776	1.434.767.976
Annað eigið fé		
Bundið eigið fé	7.251.275.537	5.854.877.002
Framlag til eignamyndunar	247.946.424	247.946.424
Annað eigið fé samtals	7.499.221.961	6.102.823.426
Eigið fé í árslok	7.537.591.402	5.885.465.408
Skuldir		
Langtímaskuldir	0	0
Skammtímaskuldir		
Yfirdráttur á bankareikningum	0	0
Skuld við ríkissjóð	0	0
Skammtímalántökur	0	0
Aðrar skammtímaskuldir	48.624.871	86.061.944
Skuldir samtals	48.624.871	86.061.944
Skuldir og eigið fé samtals	9.063.752.608	7.623.653.346

Sjóðstreymi árið 2010

	2010	2009
Hagnaður/tap ársins	1.477.536.335	1.652.125.994
Breyting rekstrategna, eigna og skulda		
Breyting skammtímakrafna og birgða	-76.173.207	-264.372.825
Breyting skammtímaskulda	-37.437.073	10.958.945
Handbært fé frá rekstri	1.363.926.055	1.398.712.114
Fjárfestingahreyfingar		
Veitt lán	-66.797.277	-211.041.081
Afborganir veittra lána	1.054.058	262.397
Endurmatveittra lána	0	0
Breytingar á áhættufjármunum	0	0
Fjárfestingahreyfingar samtals	-65.743.219	-210.778.684
Fjármögnunarhreyfingar		
Framlag ríkissjóðs	0	0
Tekjur innheimtar af ríkissjóði	0	0
Greitt úr ríkissjóði	318.226.871	-385.469.649
Tekin lán	0	0
Afborganir tekinna lána	0	0
Endurmat tekinna lána	0	0
Fjármögnunarhreyfingar samtals	318.226.871	-385.469.649
Breyting á handbæru fé	1.616.409.707	802.463.781
Handbært fé í ársbyrjun	4.697.266.398	3.894.802.617
Handbært fé, hreyfingar	1.616.409.707	802.463.781
Handbært fé í árslok	6.313.676.105	4.697.266.398

5.9. Ársreikningur Ofanflóðasjóðs fyrir árið 2009

Rekstrarreikningur ársins 2009

	Reikningur 2009	Reikningur 2008	Fjárheimildir 2009
Tekjur			
Sértekjur	861.643.385	740.649.508	520.000.000
Markaðar tekjur	1.530.931.717	1.261.015.556	612.900.000
Aðrar rekstrartekjur	0	0	0
Tekjur samtals	2.392.575.102	2.001.665.064	1.132.900.000
Gjöld			
Almennur rekstur	11.660.584	12.918.679	7.900.000
101 Almennur rekstur	11.660.584	12.918.679	7.900.000
Stofnkostnaður	728.788.524	872.732.236	1.125.000.000
660 Ofanflóðasjóður	728.788.524	872.732.236	1.125.000.000
Gjöld samtals	740.449.108	885.650.915	1.132.900.000
Tekjur umfram gjöld	1.652.125.994	1.116.014.149	0
Framlag úr ríkissjóði	0	0	0
Hagnaður/tap ársins	1.652.125.994	1.116.014.149	0

Efnahagsreikningur 31. desember 2009

	2009	2008
Eignir		
Fastafjármunir		
Áhættufjármunir	0	0
Langtímaskuldir	843.470.726	632.692.042
Fastafjármunir samtals	843.470.726	632.692.042
Veltufjármunir		
Vörubirgðir	0	0
Inneign hjá ríkissjóði	1.398.807.995	1.013.338.346
Skammtímalán	0	0
Skammtímaskuldir	684.108.227	419.735.402
Handbært fé	4.697.266.398	3.894.802.617
Veltufjármunir samtals	6.780.182.620	5.327.876.365
Eignir samtals	7.623.653.348	5.960.568.407
Skuldir og eigið fé		
Eigið fé		
Höfuðstóll		
Staða í ársbyrjun	700.673.699	694.775.106
Breyting v/lokafjálaga	0	0
Hagnaður/tap ársins	734.094.277	8.898.593
Höfuðstóll í árslok	1.434.767.976	700.673.699
Annað eigið fé		
Bundið eigið fé	734.094.277	8.898.593
Framlag til eignamyndunar	1.434.767.976	700.673.699
Annað eigið fé samtals	6.102.823.426	5.184.791.709
Eigið fé í árslok	7.537.591.402	5.885.465.408
Skuldir		
Langtímaskuldir	0	0
Skammtímaskuldir		
Yfirráttur á bankareikningum	0	0
Skuld við ríkissjóð	0	0
Skammtímalántökur	0	0
Aðrar skammtímaskuldir	86.061.944	75.102.999
Skuldir samtals	86.061.944	75.102.999
Skuldir og eigið fé samtals	7.623.653.346	5.960.568.407

Sjóðstreymi árið 2009

	2009	2008
Hagnaður/tap ársins	1.652.125.994	1.116.014.149
Breyting rekstrategna, eigna og skulda		
Breyting skammtímakrafna og birgða	-264.372.825	-119.226.908
Breyting skammtímaskulda	10.958.945	50.470.522
Handbært fé frá rekstri	1.398.712.114	1.047.257.763
Fjárfestingahreyfingar		
Veitt lán	-211.041.084	-48.700.000
Afborganir veittra lána	262.397	319.772
Endurmatveittra lána	0	-27.855
Breytingar á áhættufjármunum	0	0
Fjárfestingahreyfingar samtals	-210.778.684	-76.235.945
Fjármögnunarhreyfingar		
Framlag ríkissjóðs	0	0
Tekjur innheimtar af ríkissjóði	0	0
Greitt úr ríkissjóði	-385.469.649	-471.737.981
Tekin lán	0	0
Afborganir tekinnna lána	0	0
Endurmat tekinnna lána	0	0
Fjármögnunarhreyfingar samtals	-385.469.649	-471.737.981
Breyting á handbæru fé	802.463.781	499.283.837
Handbært fé í ársbyrjun	3.894.802.617	3.395.518.780
Handbært fé, hreyfingar	802.463.781	499.283.837
Handbært fé í árslok	4.697.266.398	3.894.802.617

MYND 12.
Vindkljúfur, Siglufirði

LÖG UM VARNIR GEGN SNJÓFLÓÐUM OG SKRIÐUFÖLLUM

1997 nr. 49 23. maí

Tóku gildi 29. maí 1997. Breytt með: L. 71/2000 (tóku gildi 2. júní 2000). L. 44/2003 (tóku gildi 3. apríl 2003). L. 167/2007 (tóku gildi 1. jan. 2008). L. 41/2008 (tóku gildi 5. júní 2008 nema 2. gr. sem tók gildi 1. jan. 2009). L. 82/2008 (tóku gildi 1. júní 2008, birt í Stjtið. 19. júní 2008). L. 88/2008 (tóku gildi 1. jan. 2009 nema brbákv. VII sem tók gildi 21. júní 2008). L. 162/2010 (tóku gildi 1. jan. 2011). L. 126/2011 (tóku gildi 30. sept. 2011). L. 22/2012 (tóku gildi 16. mars 2012 og féllu úr gildi 31. des. 2014). L. 127/2014 (tóku gildi 1. jan. 2015). L. 92/2017 (tóku gildi 31. des. 2017). L. 46/2018 (tóku gildi 1. júlí 2018; um lagaskil sjá 19. gr.). L. 47/2018 (tóku gildi 26. maí 2018).

1. GR.

Vinna skal að vörnum gegn tjóni og slysum af völdum snjóflóða og skriðufalla svo sem fyrir er mælt í lögum þessum. [Jafnframt er heimilt að taka þátt í kostnaði við vinnu á hættumati vegna annarrar náttúruvár eins og nánar greinir í lögum þessum.] ¹

Samheitið ofanflóð er hér eftir notað um snjóflóð og skriðuföll.

¹ L. 127/2014, 1. gr.

2. GR.

[Ráðherra] ¹) fer með yfirstjórn þeirra málefna sem lög þessi taka til, nema þau séu sérstaklega falin öðrum ráðherrum.

¹) L. 126/2011, 237. gr.

3. GR.

Veðurstofa Íslands aflar gagna um snjóflóð og snjóflóðahættu og vinnur úr þeim. Hún annast mælingar á snjóalögum og rannsóknir á þeim með sérstöku tilliti til snjóflóðahættu og gefur út viðvörðun um hana, sbr. 6. gr. ¹) Náttúrufræðistofnun Íslands aflar gagna um skriðuföll og hættu af þeirra völdum í samstarfi við Veðurstofuna. Veðurstofan skal ráða sérstaka eftirlitsmenn til að kanna og fylgjast með landfræðilegum og veðurfarslegumaðstæðum með tilliti til hættu af ofanflóðum í þeim sveitarfélögum þar sem þörf er á slíkum athugunum samkvæmt ákvörðun ráðherra.

Veðurstofan skal hafa samráð við hlutaðeigandi sveitarstjórn um ráðningu eftirlitsmanns. Skal sveitarstjórn leggja honum til nauðsynlega vinnuáætöðu og almennan búnað, svo og sjá um rekstur á tækjum og búnaði, endurgjaldslaust. Ráðherra getur sett nánari reglur ²) um þessar skyldur sveitarstjórnar.

Laun eftirlitsmanna skulu greidd úr ríkissjóði.

¹)Rg. 376/1995. Rg. 533/1995. ²)Rg. 8/1998.

4. GR.

[Sveitarstjórnir í sveitarfélögum þar sem ofanflóð hafa fallið á byggð eða nærri henni eða hætta er talin á slíku skulu láta meta hættu á ofanflóðum.] ¹) [Skal það hættumat ná til þéttbýlis [eins og það er skilgreint í reglum sem ráðherra setur skv. 6. mgr.] ²)] ³) Jafnframt fari slíkt mat fram á skipulögðum skíðasvæðum. Hættumat skal fela í sér mat á þeirri hættu sem lífi fólks er búin vegna ofanflóða á byggð svæði eða skipulögð byggingarsvæði. Við matið skal tekið tillit til varnarmála sem reist hafa verið.

[Beiðni sveitarstjórnar um gerð hættumats skal berast [ráðherra] ⁴) og skipar hann fjögurra manna nefnd sem stýrir gerð hættumats í viðkomandi sveitarfélagi, hættumatsnefnd. Skulu tveir fulltrúar skipaðir samkvæmt tilnefningu frá sveitarstjórn, en ráðherra skipar tvo fulltrúa án tilnefningar í nefndina og skal annar þeirra vera formaður og hafa oddaáttkvæði falli atkvæði jöfn. Hættumatsnefnd ákveður í samráði við sveitarstjórn til hvaða svæða hættumat skuli ná. Hættumatsnefnd kynnir tillögur að endanlegu hættumati í samráði við sveitarstjórn þegar þær berast frá Veðurstofu Íslands og gengur frá hættumati til staðfestingar ráðherra. Ráðherra setur reglur um skipan og starf hættumatsnefndar.] ¹)

[Veðurstofa Íslands annast gerð hættumats á grundvelli sérfræðilegrar þekkingar á eðli og afleiðingum ofanflóða að

beiðni hættumatsnefndar og skal gerður um það samningur.] ¹)

[Ráðherra getur ákveðið að gerð verði úttekt á hættu á ofanflóðum í dreifbýli þar sem ofanflóð hafa fallið á byggð eða nærri henni eða hætta er talin á slíku. Með byggð í þessari málsgrein er ekki átt við frístundabyggð. Þó skal heimild ráðherra ná til þyrpinga þegar byggðra frístundabyggða og frístundahúsa þar sem einstaklingar hafa skráð lögheimili. Enn fremur skal heimild ráðherra ná til samkomuhúsa, svo sem skóla, félagsheimila og þess háttar bygginga. Veðurstofa Íslands annast úttektina og skal gerður um það samningur, sbr. 3. mgr.] ³)

Hættumat öðlast gildi þegar ráðherra hefur staðfest það. Taka skal fullt tillit til hættumats við alla skipulagsgerð og skal það lagt fram sem fylgiskjal með skipulagstillögu. [Sama á við um úttekt skv. 4. mgr.] ³)

Reglur ⁵) um gerð og notkun hættumats, flokkun hættusvæða og nýtingu þeirra skulu settar af ráðherra.

¹)L. 71/2000, 1. gr. ²)L. 127/2014, 2. gr. ³)L. 41/2008, 1. gr. ⁴)L. 126/2011, 237. gr. ⁵)Rg. 505/2000, sbr. 495/2007, 309/2010, 1017/2010 og 343/2014. Rg. 636/2009.

5. GR.

[Almannavarnanefndir skulu annast gerð viðbragðsáætlana, svo og sjá um leiðbeiningar og almannafræðslu um hættu af ofanflóðum í samvinnu við ríkislögreglustjóra og Veðurstofu Íslands.] ¹)

Almannavarnir skulu skipuleggja og annast björgunar- og hjálparstörf vegna hættu eða tjóns sem skapast hefur vegna ofanflóða eftir því sem fyrir er mælt í lögum um almannavarnir og 6. og 7. gr. laga þessara.

¹)L. 82/2008, 35. gr.

6. GR.

Þegar Veðurstofa Íslands, að höfðu samráði við lögreglustjóra og almannavarnanefnd, gefur út viðvörðun um staðbundna snjóflóðahættu og lýsir yfir hættuástandi skal fólk flytja eða það flutt á brott úr öllu húsnæði á svæði eða svæðum, sem tilgreind skulu í viðvörðun Veðurstofunnar, í samræmi við gildandi neyðaráætlun. ¹) Svæði þessi skulu afmörkuð á sérstökum uppdráttum sem Veðurstofan skal sjá um að gera á grundvelli sérfræðilegrar þekkingar á eðli og afleiðingum snjóflóða. [Skulu uppdrættirnir staðfestir af [ráðherra] ²) og kynntir ríkislögreglustjóra ... ³) og hlutaðeigandi almannavarnanefndum.] ⁴)

Lögreglustjóri og almannavarnanefnd sjá um að rýma húsnæði skv. 1. mgr. og má beita valdi í því skyni ef þörf krefur. Á meðan hættuástand varir er öll umferð bönnuð um það svæði, sem rýmt hefur verið, nema með sérstöku leyfi lögreglustjóra.

Veðurstofan tekur ákvörðun um það hvenær hættuástandi skuli aflétt að höfðu samráði við lögreglustjóra og almannavarnanefnd.

Uppdrættir skv. 1. mgr. skulu endurskoðaðir í ljósi bestu þekkingar á eðli og afleiðingum snjóflóða og breyttra aðstæðna, svo sem vegna þess að reist hafa verið varanleg varnarmál.

¹)Rg. 533/1995. ²)L. 126/2011, 237. gr. ³)L. 82/2008, 35. gr. ⁴)L. 44/2003, 13. gr.

7. GR.

Lögreglustjóri getur hvenær sem er, í samráði við almannavarnanefnd, ákveðið að rýma húsnæði vegna hættu á ofanflóðum, þótt hættuástandi hafi ekki verið lýst yfir skv. 6. gr. Að auki er heimilt að fyrirskipa að húsnæði skuli rýmt á stærra svæði eða svæðum en gert er ráð fyrir á uppdráttum Veðurstofu Íslands, þar á meðal á stöðum sem 6. gr. tekur ekki til. Má beita valdi til þess að rýma þannig húsnæði ef þörf krefur.

Þá er lögreglustjóra heimilt í samráði við almannavarnanefnd að banna umferð um tiltekna götur og vegi vegna hættu á ofanflóðum utan svæða sem rýmd hafa verið skv. 6. gr. Í sama skyni er heimilt að banna fólki aðgang að skíðasvæðum og öðrum útivistarsvæðum.

8. GR.

Í hvert sinn sem manntjón verður í byggð af völdum ofanflóðs skal skipa sérstaka nefnd til að rannsaka orsakir ofanflóðsins og afleiðingar þess. Enn fremur er heimilt að skipa slíka nefnd í öðrum tilvikum ef manntjón eða verulegt eignatjón hefur hlotist af ofanflóði.

[Ráðherra er fer með rannsókn á orsökum ofanflóðs og afleiðinga þess ef manntjón hlýst af því] ¹) skipar hverju sinni þrjá sérfróða menn í nefndina. Formaður nefndarinnar, sem uppfylla skal starfsgengisskilyrði héraðsdómara, skal skipaður án tilnefningar, en aðrir nefndarmenn samkvæmt tilnefningu [ráðherra er fer með almannavarnir og ráðherra er fer með málefni varna gegn ofanflóðum]. ¹)

Rannsókn nefndarinnar skal einvörðungu miða að því að draga úr hættu af völdum ofanflóða. Nefndin starfar sjálfstætt og óháð stjórnvöldum og öðrum rannsóknaðilum. Henni er heimilt að krefjast framlagningar á skjölum og öðrum gögnum er varða ofanflóð og taka skýrslur af hverjum þeim sem ætla má að kunni að geta veitt upplýsingar er að gagni mega koma við rannsóknina.

[Hlutaðeigandi ráðherra, sbr. 2. mgr.], ¹) getur sett nánari reglur um störf nefndarinnar.

[Nú fer fram rannsókn á ætlaðri refsiverðri háttsemi í tengslum við ofanflóð og er slík rannsókn óháð rannsókn samkvæmt þessari grein.]²⁾

¹⁾L. 126/2011, 237. gr. ²⁾L. 88/2008, 234. gr.

9. GR.

Ráðherra skipar þriggja manna nefnd, ofanflóðanefnd, til fjögurra ára í senn til að annast þau verkefni sem greinir í 2. mgr. Formaður nefndarinnar skal skipaður án tilnefningar, en aðrir nefndarmenn samkvæmt tilnefningu [ráðherra er fer með sveitarstjórnarmál] ¹⁾ og Sambands íslenskra sveitarfélaga.

Verkefni ofanflóðanefndar eru:

1. Að fjalla um og taka afstöðu til tillagna sveitarstjórnar skv. 10. og 11. gr.
2. Að ráðstafa fé úr ofanflóðasjóði skv. 13. gr.

Ákvarðanir ofanflóðanefndar skv. 2. mgr. öðlast fyrst gildi þegar ráðherra hefur staðfest þær. Ráðherra getur sett nánari reglur um störf nefndarinnar.

¹⁾L. 126/2011, 237. gr.

10. GR.

Sveitarstjórn gerir tillögu til ofanflóðanefndar að varnarmarkmiðum fyrir hættusvæði sem þegar hafa verið byggð samkvæmt aðalskipulagi. Eftir að viðurkennd varnarmarkmið hafa verið reist er heimilt að meta af bærum aðilum hvort til greina komi að þetta byggð á viðkomandi svæði og þá með hvaða skilyrðum.

Sveitarstjórn skal annast framkvæmdir við varnarmarkmið í samræmi við ákvörðun ofanflóðanefndar skv. 2. og 3. mgr. 9. gr. Framkvæmdir skulu unnar á grundvelli útboða þar sem því verður við komið.

Sveitarstjórn ber ábyrgð á viðhaldi varnarmarkmiða.

11. GR.

Ef hagkvæmara er talið, til að tryggja öryggi fólks gagnvart ofanflóðum, er sveitarstjórn heimilt að gera tillögu til ofanflóðanefndar um kaup eða flutning á húseignum í stað þess að reisa varnarmarkmið eða beita öðrum varnaraðgerðum. Auk húseigna getur sveitarstjórn í sama skyni gert tillögu um kaup á lóðum eða öðrum fasteignum.

Sveitarstjórn skal sjá um að kaupa eignir eða flytja þær í samræmi við ákvörðun ofanflóðanefndar skv. 2. og 3. mgr.

9. GR.

Sveitarfélag verður eigandi eigna sem keyptar eru samkvæmt þessari grein, en nýting þeirra er háð samþykki ráðherra.

Náist ekki samkomulag um kaup á húseign er sveitarstjórn heimilt að taka eignina eignarnámi. Um eignarnám fer samkvæmt lögum um framkvæmd eignarnáms.

12. GR.

[Leggja skal árlegt gjald á allar brunatryggðar húseignir sem nemur 0,3% af váttryggingarverðmæti. Gjaldið skal innheimt ásamt iðgjaldi til Náttúruhamfaratryggingar Íslands og fer um innheimtu þess samkvæmt lögum um Náttúruhamfaratryggingu Íslands, þar á meðal skal gjaldið njóta lögtaksréttar og lögveðsréttar í váttryggðri eign. Tekjur af gjaldinu renna í ríkissjóð. Álagning gjalds þessa skal ekki hafa áhrif til hækkunar á innheimtuþóknun til váttryggingafélaga samkvæmt lögum um Náttúruhamfaratryggingu Íslands.

Sérstakur sjóður ríkisins, ofanflóðasjóður, er í vörslu ráðuneytisins.

Tekjur sjóðsins eru:

1. Fjárveiting á grundvelli fjárheimildar í fjárlögum sem byggist á rekstri sjóðsins, framkvæmdaáætlun til næstu fimm ára og öðrum verkefnum. Framkvæmdaáætlun skal miðast við markmið reglugerðar um hættumat vegna ofanflóða og flokkun og nýtingu hættusvæða.

2. Vaxtatekjur, sbr. 13. gr.

3. Aðrar tekjur.

Lán til starfsemi sjóðsins, sem eru með ábyrgð ríkissjóðs, skulu háð samþykki hlutaðeigandi ráðherra.] ¹⁾

¹⁾L. 47/2018, 20. gr.

13. GR.

[Fé ofanflóðasjóðs, sbr. 12. gr., skal notað til að greiða kostnað við rekstur sjóðsins og ofanflóðanefndar, svo og kostnað við varnir gegn ofanflóðum. Kostnaður við varnir gegn ofanflóðum greiðist sem hér segir:] ¹⁾

1. [Greiða skal allan kostnað við gerð hættumats skv. 4. gr., þ.m.t. kostnað við starfsemi hættumatsnefnda, svo og kostnað við gerð úttektar skv. 4. gr. og við gerð uppdráttar skv. 6. gr.] ²⁾

2. Greiða skal allan kostnað við kaup og uppsetningu á tækjum og búnaði sem sérstaklega er aflið til rannsókna og eftirlits með ofanflóðahættu. Sama gildir um kostnað við rannsóknir sem miða að því að bæta hættumat og hönnun varnarmarkmiða.

3. Greiða má allt að 90% af kostnaði við undirbúning og framkvæmdir við varnarmarkmið skv. 1. og 2. mgr. 10. gr.

4. Greiða má allt að 60% af kostnaði við viðhald varnarmarkmiða skv. 3. mgr. 10. gr.

5. Greiða má allt að 90% af kostnaði við kaup eða eignarnám á húseignum, lóðum eða öðrum fasteignum, svo og af kostnaði við flutning húseigna, skv. 1., 2. og 4. mgr. 11. gr., eftir því sem nánar er fyrir mælt í 14. gr.

Heimilt er að veita sveitarfélagi lán úr ofanflóðasjóði sem nemur kostnaðarhlut þess skv. 3. og 5. tölul. 1. mgr., enda sé því fjárhagslega ofviðað að leggja fram sinn kostnaðarhlut. Lán skal veitt til 15 ára með sambærilegum kjörum og ofanflóðasjóði standa til boða. Þó skal endurgreiðsla af láninu, þar með taldir vextir og verðbætur, aldrei nema hærri fjárhæð á ári hverju en nemur 1% af höfuðstól lánsins, ásamt vöxtum og verðbótum, að viðbættum 0,15% af álagningarstofni fasteignaskatts af íbúðarhúsnæði í sveitarfélaginu og 50% af hreinum tekjum sveitarfélags vegna sölu eða leigu á eignum sem það hefur eignast skv. 3. mgr. 11. gr. Það sem eftir kann að standa af láninu að liðnum lánstíma skal falla niður.

¹⁾L. 127/2014, 3. gr. ²⁾L. 41/2008, 2. gr.

14. GR.

Ef ákveðið er að ofanflóðasjóður taki þátt í hluta af kostnaði við kaup eða eignarnám á eignum eða flutning á húseignum skv. 5. tölul. 13. gr. skal greiðsla úr sjóðnum miðast að hámarki við staðgreiðslumarkaðsverð sambærilegra húseigna í sveitarfélaginu utan hættusvæða. Við ákvörðun þess skal ekki tekið tillit til hækkunar á markaðsverði sem rekja má til ákvörðunar um kaup á húseignum á hættusvæði.

Heimilt er að miða greiðslu úr sjóðnum við framreiknað kaupverð húseignar sem keypt hefur verið á síðustu árum, ásamt mati á kostnaði núverandi eiganda af endurbótum hennar, ef fyrir liggur að staðsetning húseignar á hættusvæði eða í námunda við það hefur haft áhrif til lækkunar markaðsverðs.

Sjóðurinn greiðir ekki fyrir kaup á húseign sem unnt er að flytja, nema heildarkostnaður við flutning sé hærri en viðmiðunarverð skv. 1. og 2. mgr.

15. GR.

Fella skal niður eða endurgreiða aðflutningsgjöld og virðisaukaskatt af efni og tækjum sem flutt eru hingað til lands eða framleidd eru hér á landi til varna gegn ofanflóðum.

16. GR.

[Ráðherra] 1) setur með reglugerð 2) nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

¹⁾L. 126/2011, 237. gr. ²⁾Rg. 637/1997. Rg. 505/2002, sbr. 176/2017.

17. GR.

Lög þessi öðlast þegar gildi. ...

Ef hættumat hefur verið staðfest fyrir 1. janúar 1996 fellur það sjálfkrafa úr gildi við gildistöku laganna.

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Sveitarstjórn leggur fram tillögu um skipulag nýrrar byggðar og nýbygginga í sveitarfélögum sem búa við snjóflóðahættu. Skipulagstillagan skal unnin í samræmi við reglur sem [ráðherra] 1) setur. Ráðherra skal fá tillögur frá Skipulagi ríkisins, Veðurstofu Íslands og Sambandi íslenskra sveitarfélaga og skal liggja fyrir bráðabirgðahættumat. Skal styðjast við þær reglur þar til hættumat hefur verið staðfest fyrir hlutaðeigandi sveitarfélag.

¹⁾L. 126/2011, 237. gr.

II.

[Þrátt fyrir 1. mgr. 13. gr. laganna er heimilt að nota fé ofanflóðasjóðs til að taka þátt í greiðslu kostnaðar við hættumat vegna eldgosa, vatnsflóða og sjávarflóða frá 1. janúar 2015 til 31. desember [2022].] ¹⁾ ²⁾

¹⁾L. 92/2017, 1. gr. ²⁾L. 127/2014, 4. gr.

